असा. क्र. १४०

रजिस्टर्ड नं. टीईसीएच/४७-३०३/एमबीआय/२००३-०५

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

गुरुवार, जून ५, २००३/ज्येष्ठ १५, शके १९२५

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

आदिवासी विकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ४ जून २००३

अधिसूचना

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २०००.

क्रमांक एसटीसी-१००१/प्र. क्र. २७ (भाग-२)/का. १०.---ज्याअर्थी, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (२००१ चा महा. क्र. २३) याच्या कलम १८ च्या पोट-कलम (१) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे, जनतेकडून नियमाच्या मसुद्यातील तरतुदीसंबंधी सूचना व हरकती मागविण्यासाठी शासकीय अधिसूचना,

आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक एसटीसी.१००१/प्र.क्र.२७(भाग-२)/का.१०, दिनांक २१ डिसेंबर,२००१ अन्वये महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम, २००१ चा मसुदा **महाराष्ट्र असाधारण राजपत्र,** दिनांक २६ डिसेंबर,२००१ भाग चार-ब, पृष्ठ ४३ ते ५६ वर प्रसिद्ध केला होता.

आणि ज्याअर्थी, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३४२ खालील दिनांक ६ सप्टेंबर,१९५० रोजीच्या राष्ट्रपतींच्या पहिल्या आदेशात आणि महाराष्ट्र राज्याच्याबाबतीत संसदेने वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या अनुसूचित जमातीच्या यादीत सूचीबद्ध केलेल्या अनुसूचित जमातीबाबत त्यांच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यासाठी तपासणी समितीने अनुसरावयाची आवश्यक ती विशिष्ट कार्यपद्धती लक्षात घेता, राज्य शासनाने, उक्त अधिनियमाच्या उक्त कलम १८ अन्वये अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यासाठी व त्याची तपासणी करण्यासाठी स्वतंत्र नियम तयार करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे ;

आणि ज्याअर्थी, राज्य शासनाने उक्त प्रारंभिक मसुद्याबाबत, आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांच्याकडे आलेल्या सर्व हरकती व सूचना विचारात घेतलेल्या आहेत आणि महाराष्ट्र अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम, २००३ याच्या मसुद्याला अंतिम रूप देण्यात आलेले आहे ;

त्याअर्थी, आता, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (२००१ चा महा. क्र. २३) याच्या कलम १८ च्या पोट-कलम (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा, आणि त्याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन, याद्वारे अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तींना अनुसूचित जमातीची प्रमाणपत्रे देण्याचे व त्यांच्या पडताळणीचे विनियमन करण्यासाठी पुढील नियम करीत आहे :---

१. **संक्षिप्त नाव व प्रारंभ** :---(१) या नियमांस महाराष्ट्र अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम, २००३ असे म्हणावे.

(२) ते, **शासन राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे ज्या दिनांकास विनिर्दिष्ट करील अशा दिनांकापासून अंमलात येतील.

२. **व्याख्या**.—(१) या नियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(क) **अधिनियम** म्हणजे महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (२००१ चा महा. क्र.२३);

(ख) **अपील प्राधिकारी** म्हणजे सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र देण्याचा अर्ज नाकारणाऱ्या आदेशाविरुद्धच्या अपीलांची सुनावणी व त्यांवर निर्णय करण्यासाठी शासनाने अधिनियमाच्या कलम ५ च्या पोट-कलम (१) अन्वये प्रसिद्ध केलेल्या **राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे विनिर्दिष्ट केलेला अधिकारी किंवा प्राधिकारी ;

(ग) **अर्जदार** म्हणजे अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी किंवा अशा प्रमाणपत्राची पडताळणी करण्यासाठी अर्ज करते, ती व्यक्ती ;

(घ) **नमुना** म्हणजे या नियमांना जोडलेला नमुना ;

(ड) **राष्ट्रपतींचा आदेश** म्हणजे महाराष्ट्र राज्याच्याबाबतीत अनुसूचित जमातीची यादी अधिसूचित करणारे, भारताचे संविधान याच्या अनुच्छेद ३४२ अन्वये व वेळोवेळी संसदेने केलेल्या सुधारणेनुसार भारताच्या राष्ट्रपतींनी दिलेला आदेश ;

(च) **नातेवाईक** म्हणजे अर्जदाराच्या वडिलांच्या बाजूकडील रक्ताचा नातेवाईक ;

(घ) **अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र** म्हणजे सक्षम प्राधिकाऱ्याने अर्जदार ज्या जमातीचा आहे ती अनुसूचित जमात दर्शवून दिलेले प्रमाणपत्र ;

(ज) **वैधता प्रमाणपत्र** म्हणजे सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून देण्यात आलेले अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र विधिग्राह्य करणाऱ्या अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने दिलेले प्रमाणपत्र.

(२) या नियमांत वापरण्यात आलेले परंतु व्याख्या न केलेले शब्द व शब्दप्रयोग यांना अधिनियमात अनुक्रमे जे अर्थ नेमून दिलेले असतील तेच अर्थ असतील.

३. **सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळण्याची कार्यपद्धती --** (१) कोणत्याही अनुसूचित जमातीचा दावा करणारी व तद्नुसार अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळण्याची इच्छा असलेली कोणतीही व्यक्ती सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे नमुना "अ"मध्ये अर्ज सादर करील.

(२) अर्जदार, प्राधिकृत अधिका-यासमोर किंवा न्यायालयासमोर रीतसर शपथ घेतलेले नमुना अ-१ मधील प्रतिज्ञापत्र पुढील गोष्टी नमूद करून अर्जासोबत दाखल करील,—

(क) तो दावा करीत असलेल्या अनुसूचित जमातीचा, आदिवासी जमातीचा, जमातीच्या भागाचा किंवा गटाचा तपशील ;

(ख) धर्म ;

(ग) तो मूळचा ज्या ठिकाणाचा असेल ते ठिकाण ;

(घ) त्याने महाराष्ट्र राज्यात किंवा इतर कोणत्याही राज्यात अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र देण्यासाठी अर्ज केलेला होता काय ?

(ङ) महाराष्ट्र राज्यात किंवा इतर कोणत्याही राज्यात त्याच्या जवळच्या कोणत्याही नातेवाईकाला कोणतेही अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र देण्यात किंवा नाकारण्यात आले होते काय ?

(३) अर्जदार, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी आपल्या अर्जासोबत पुढील दस्तऐवजांच्या साक्षांकित प्रती देईल आणि त्यांच्या मूळ प्रती सक्षम प्राधिकाऱ्याने मागितल्यावर सादर करील :—

(क) (एक) अर्जदाराचा, त्याच्या वडिलांचा किंवा वडिलांच्या बाजूकडील वयस्क नातेवाईकाचा जन्म नोंदीचा उतारा ;

(दोन) अर्जदाराचा, उपलब्ध असल्यास, त्याच्या वडिलांचा किंवा आजोबांचा प्राथमिक शाळा प्रवेश नोंदवहीतील उतारा ;

(तीन) अर्जदाराचा व त्याच्या वडिलांचा प्राथमिक शाळा सोडल्याचा दाखला ;

(ख) अशा अनुसूचित जमातीच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापूर्वी अनुसूचित जमातीबाबत किंवा निवासाच्या सर्वसाधारण ठिकाणाबाबतचा लेखी पुरावा ;

(ग) अर्जदाराचे वडील किंवा रक्तसंबंधित नातेवाईक शासकीय किंवा इतर कोणत्याही सेवेत असल्यास, जमातीचा उल्लेख असलेला सेवा अभिलेखातील (पुस्तकातील) उतारा ;

(घ) असल्यास, तपासणी समितीने दिलेले, अर्जदाराच्या वडिलांचे किंवा काकांचे किंवा वडिलांच्या बाजूकडील इतर कोणत्याही वयस्क नातेवाईकांचे वैधता प्रमाणपत्र ;

(ङ) कोणतीही असल्यास, महसुली नोंद किंवा ग्रामपंचायतीतील नोंद, आणि

(च) कोणताही असल्यास, इतर संबंधित लेखी पुरावा.

(४) जर, अर्जदार खंड (क) ते (च) मध्ये उल्लेखिलेला कोणताही एक किंवा अनेक दस्तऐवज सादर करण्यास असमर्थ असेल तर, अशा प्रकरणी, अर्जदार त्याबाबतची कारणे आपल्या शपथपत्रात नमूद करील आणि सक्षम प्राधिकाऱ्यास त्यावर विचार करता येईल व त्यास योग्य वाटेल अशी चौकशी केल्यानंतर, गुणावगुणांवरून दाव्याचा निर्णय देईल.

४. **अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र देण्यासाठी किंवा प्रमाणपत्राचा अर्ज नाकारण्यासाठी सक्षम प्राधिकाऱ्याने अनुसरावयाची कार्यपद्धती.**---(१) विशिष्ट जमातीला अनुसूचित करणाऱ्या राष्ट्रपतींच्या आदेशाच्या अधिसूचनेच्या दिनांकास जो स्वतः किंवा ज्याचे वडील/आजोबा त्या सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या प्रादेशिक अधिकारितेत सामान्यतः राहत होते अशा अर्जदाराच्याबाबतीत अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्याची सक्षम प्राधिकाऱ्यास अधिकारिता असेल.

(२) अर्जदार किंवा त्याचे वडील/आजोबा त्या सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या अधिकारितेतील कोणत्याही ठिकाणाचे सर्वसाधारण रहिवाशी नव्हते त्याबाबतीत, सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या प्रादेशिक अधिकारितेतील सेवा, नोकरी, शिक्षण किंवा तुरुंगातील बंदिवास इत्यादि प्रयोजनांसाठी अर्जदाराचा तात्पुरता रहिवास, अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यासाठी त्या सक्षम प्राधिकाऱ्याला अधिकारिता प्रदान करणार नाही.

(३) अधिनियमाच्या कलम-३ अनुसार अर्ज मिळाल्यावर अर्जदाराने सर्व बाबतीत परिपूर्ण माहिती दिलेली आहे याबाबत सक्षम प्राधिकारी खात्री करील आणि अर्जाबरोबर दिलेल्या दस्तऐवजांच्या यादीसह अर्ज मिळाल्याची पोच दिनांकासह देईल.

(४) सक्षम प्राधिकारी अशा अर्जाची नोंदवही **नमुना-"ब"** मध्ये ठेवील.

(५) सक्षम प्राधिकारी अर्जदाराच्या दाव्याची छाननी करील आणि दाव्याच्या खरेपणाबद्दल स्वत:ची खात्री करील.

(६) सक्षम प्राधिकारी दस्तऐवजांची मूळ दस्तऐवजांवरून छाननी करील आणि अर्जदाराने पुरविलेली माहिती, दस्तऐवज आणि पुरावा यांच्या खरेपणाबद्दल खात्री पटल्यास रीतसर परिपूर्ण भरलेला अर्ज मिळाल्याच्या दिनांकापासून पंधरा दिवसांच्या आत, तो **नमुना-"क"** मध्ये अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देईल.

(७) एका महिन्यात ज्यांना अनुसूचित जमातीची प्रमाणपत्रे देण्यात आलेली किंवा, यथास्थिती, नाकारण्यात आलेली आहेत अशा अर्जदारांच्या याद्या पुढील येणाऱ्या महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या कार्यालयाच्या सूचना फलकावर लावण्यात येतील आणि त्या आशयाच्या प्रमाणपत्राची नोंदवहीत नोंदणी करण्यात येईल.

(८) अशा प्रत्येक प्रमाणपत्रावर पुढील गोष्टी असतील,—

(क) सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेल्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राचा अनुक्रमांक :

(ख) सक्षम प्राधिकाऱ्याची सही व कार्यालयीन मोहोर ;

(ग) राष्ट्रपतींच्या आदेशाच्या यादीत नमूद केलेल्या अनुसूचित जमातीचा अनुक्रमांक तसेच आदेशाचे शीर्षक ;

(घ) सक्षम प्राधिकारी या पदावर काम करणाऱ्या अधिकाऱ्याच्या सहीच्या खाली त्याचे नाव व पदनाम ;

(ङ) प्रमाणपत्र दिल्याचा दिनांक व ठिकाण.

(९) सादर केलेल्या पुराव्याची छाननी केल्यावर, अर्जदाराच्या दाव्याबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याचे समाधान झाले नसेल तर, त्या प्राधिकाऱ्यास, त्याबाबतची कारणे नमूद केल्यानंतर, त्याला योग्य

वाटेल अशा पुढील चौकशीचा आदेश देता येईल. चौकशी करण्यासाठी, सक्षम प्राधिकारी, अर्जदाराला किंवा संबंधित इतर कोणत्याही व्यक्तीला चौकशीच्या कार्यवाहीसाठी उपस्थित राहण्यासाठी नोटीस दिल्याच्या दिनांकापासून पूर्ण पंधरा दिवसांची मुदत असलेली नोटीस देईल.

(१०) सक्षम प्राधिकाऱ्याने ज्या व्यक्तीस पोट-नियम (९) खाली नोटीस बजावली असेल ती व्यक्ती त्यामध्ये नमूद केलेल्या तारखेस त्याच्यासमोर उपस्थित राहण्यास कसूर करील त्याबाबतीत, सक्षम प्राधिकारी, तिला आणखी एकदा तशी संधी देईल आणि तेव्हा प्रकरणाच्या गुणावगुणांवरून अर्जावर तसेच उपस्थित केलेल्या असल्यास, हरकतींवर निर्णय देईल.

(११) अर्जदाराने सक्षम प्राधिकाऱ्यासमोर उपस्थित राहण्यास कसूर केली असेल त्याबाबतीत, सक्षम प्राधिकारी, चौकशीच्या आदेशाच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या कालावधीच्या आत चौकशी पूर्ण करील.

(१२) अर्जदाराने किंवा त्याच्या वतीने इतर कोणत्याही व्यक्तीने सादर केलेला पुरावा, आणि अर्जदाराचे निवेदन विचारात घेतल्यानंतर आणि सक्षम प्राधिकाऱ्याने गोळा केलेले साहित्य लक्षात घेतल्यानंतर दाव्याच्या खरेपणाबद्दल सक्षम प्राधिकाऱ्याची खात्री पटली असेल तर, तो, अर्ज मिळाल्याच्या दिनांकापासून पंचेचाळीस दिवसांच्या कालावधीच्या आत अर्जदाराला अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देईल. त्या प्राधिकाऱ्याचे समाधान झाले नसेल तर, त्यास, त्याबाबतची कारणे नमूद केल्यानंतर अर्ज नाकारता येईल.

(१३) अर्ज नाकारण्यात आला असेल तर,सक्षम प्राधिकारी, आदेश संमत केल्यानंतर आदेशाची एक प्रत अर्जदाराला मोफत देईल आणि त्याची पोच घेईल. सक्षम प्राधिकारी त्या आदेशाच्या खालच्या भागात असे विनिर्देशपूर्वक नमूद करील की, अर्जदारास अपील करण्याचा अधिकार आहे आणि अपील प्राधिकारी व अपीलाची मुदतमर्यादा याबद्दल उल्लेख करील.

५. **स्थलांतरित व्यक्तींना अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देणे---**

(१) **अन्य राज्यांतून महाराष्ट्र राज्यात स्थलांतर.**---(क) अन्य कोणत्याही राज्यातून/केंद्रशासित संघराज्यातून महाराष्ट्र राज्यात स्थलांतर केले असेल अशा अर्जदाराने, त्याच्या वडिलांना किंवा आजोबांना त्या राज्याच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र सादर केल्यावर, संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याची खात्री पटल्यास, तो त्याला नमुना-"क-१" मध्ये अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देऊ शकेल.

(ख) असे अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यापूर्वी, तपशीलवार चौकशी करणे आवश्यक आहे, असे सक्षम प्राधिकाऱ्याचे मत झाल्यास, अर्जदाराच्या मूळ राज्यामार्फत त्याला तसे करता येईल.

(ग) शिक्षण, रोजगार इत्यादी मिळण्यासाठी आपल्या मूळ राज्यातून महाराष्ट्रात स्थलांतरित झालेला अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्रधारक त्याच्या मूळ राज्याच्या अनुसूचित जमातीचा

असल्याचे मानण्यात येईल आणि महाराष्ट्र राज्यात नव्हे तर त्याच्या मूळ राज्यात लाभ मिळण्यास तो पात्र असेल.

स्पष्टीकरण.---पोट-नियम (१) च्या प्रयोजनार्थ, "दुसऱ्या राज्यातून स्थलांतरित" याचा अर्थ, - (एक) ज्या व्यक्तीने राष्ट्रपतींच्या पहिल्या आदेशाच्या दिवशी म्हणजेच ६ सप्टेंबर १९५० रोजी किंवा त्यानंतर दुस-या कोणत्याही राज्यातून/संघराज्यक्षेत्रातून महाराष्ट्र राज्यात स्थलांतर केले असेल, अशी व्यक्ती ;

(दोन) ज्या व्यक्तीची जमात त्याच्या मूळ राज्यात अनुसूचित जमात म्हणून ओळखली जाते परंतु महाराष्ट्र राज्यात ती अनुसूचित जमात म्हणून ओळखली जात नाही आणि ज्या व्यक्तीची जमात त्याच्या मूळ राज्यात अनुसूचित जमात म्हणून अनुसूचित झालेली आहे त्याचप्रमाणे ती जमात महाराष्ट्र राज्यातसुध्दा अनुसूचित जमात म्हणून अनुसूचित झालेली आहे, अशा व्यक्तीचा सर्वसाधारण रहिवास राष्ट्रपतींच्या अध्यादेशान्वये त्याची जात अनुसूचित करतेवेळी महाराष्ट्र राज्याव्यतिरिक्त इतर राज्य/संघराज्यात असेल तर या दोन्ही परिस्थितीत त्याला स्थलांतरित समजण्यात येईल.

(२) **राज्यातील एका जिल्ह्यातून दुसऱ्या जिल्ह्यात किंवा एका सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या अधिकारितेतून दुसऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या अधिकारितेत स्थलांतर.**---(क) ज्याने राज्यातील एका जिल्हयातून दुसऱ्या जिल्हयात किंवा एका सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या अधिकारितेतून दुसऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या अधिकारितेत स्थलांतर केले असेल अशा एखाद्या अर्जदाराने, त्याच्या वडिलांना किंवा आजोबांना त्या जिल्ह्याच्या संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर, सक्षम प्राधिकाऱ्याची खात्री पटल्यास, तो त्याला नमुना-"क" मध्ये अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देऊ शकेल.

(ख) अनुसूचित जमातीसाठी राष्ट्रपतींच्या पहिल्या आदेशाच्या दिवशी म्हणजेच दि.६ सप्टेंबर १९५० रोजी किंवा त्यानंतर अर्जदाराच्या वडिलांच्या मूळ जिल्हयाच्या त्यावेळच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याने त्याच्या वडिलांना किंवा आजोबांना दिलेले अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र सादर केल्यावर, जेथून त्याने सध्याच्या जिल्ह्याच्या ठिकाणी स्थलांतर केले आहे अशा दुसऱ्या जिल्ह्याच्या अर्जदाराला, सक्षम प्राधिकारी, नमुना-"क" मध्ये अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देईल.

स्पष्टीकरण.---या पोट-नियमाच्या प्रयोजनार्थ, "राज्यातील स्थलांतरीत व्यक्ती" याचा अर्थ,—(एक) अनुसूचित जमातीच्या राष्ट्रपतींच्या पहिल्या आदेशाच्या दिवशी म्हणजेच दि.६ सप्टेंबर १९५० रोजी किंवा त्यानंतर, ज्या व्यक्तीने राज्यातील एका जिल्ह्यातून दुसऱ्या जिल्ह्यात किंवा एका सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या अधिकारितेतून दुसऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या अधिकारितेत स्थलांतर केले आहे आणि जिचे पालक महाराष्ट्र राज्याचे सर्वसाधारण रहिवाशी आहेत, अशी व्यक्ती.

(दोन) दिनांक ६ सप्टेंबर १९५० रोजीच्या राष्ट्रपतींच्या पहिल्या आदेशानंतर जन्मलेल्या व्यक्तीच्याबाबतीत, अनुसूचित जमातीचा दर्जा संपादन करण्यासाठी राष्ट्रपतींच्या अनुसूचित

जमातीच्या आदेशाच्या अधिसूचनेच्यावेळी त्याच्या वडिलांचे, आजोबांचे जे कायमस्वरुपी निवासस्थान असेल ते त्याचे सर्वसाधारण निवासाचे स्थान असेल.

(तीन) नियम ४ चे पोट-नियम (९) ते (१३) च्या तरतुदी स्थलांतरित व्यक्तीचा अर्ज नाकारण्यासंदर्भात, योग्य त्या फेरफारांसह लागू होतील.

६. **सक्षम प्राधिकाऱ्याने अभिलेख ठेवणे.**---(१) सक्षम प्राधिकारी, त्याने दिलेल्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्रांची नमुना-"ड" मध्ये नोंदवही ठेवील.

(२) सक्षम प्राधिकारी, ज्या प्रत्येक महिन्यामध्ये अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आले असेल त्याच्या पुढील येणाऱ्या महिन्याच्या ५ तारखेपूर्वी पुढील प्राधिकरणांना त्या प्रमाणपत्राच्या नोंदवहीचा गोषवारा पाठवील :—

(अ) आयुक्त/संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ;

(ब) संबंधित अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती ;

(क) संबंधित जिल्हयाचा जिल्हाधिकारी ;

(ड) तहसिलदार कार्यालय ;

(३) सक्षम प्राधिकाऱ्याने अशा प्रकारे ठेवलेली अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्रांची नोंदवही सर्वसामान्य जनतेच्या निरीक्षणासाठी खुली ठेवण्यात येईल.

७. **तक्रारी.**---(१) ज्या व्यक्तीला अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे ती व्यक्ती त्या जमातीची नसल्याबद्दलच्या कोणत्याही तक्रारीची किंवा अभिकथनाची संबंधित तपासणी समितीकडून चौकशी करण्यात येईल.

(२) संबंधित तपासणी समिती, तक्रार मिळाल्याच्या तारखेपासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत अशा सर्व तक्रारींवर निर्णय देईल. अर्जदाराविरुद्ध योग्य ती कारवाई करण्यासाठी उक्त अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र ज्याने दिलेले असेल त्या सक्षम प्राधिकाऱ्यास निर्णय कळविल.

(३) तपासणी समिती, चुकीचे अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र दिल्याबाबत संबंधित शिस्तविषयक नियमान्वये प्रमाणपत्र देणाऱ्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध आवश्यक ती कार्यवाही सुरू करण्यासाठी विभागीय आयुक्तांनासुध्दा समितीचा निर्णय कळविल.

८. **अपील प्राधिकारी.**--- (१) अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळण्याचा अर्ज सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून फेटाळण्यात आला असेल तर अर्जदारास, अर्ज फेटाळण्याच्या आदेशाच्या तारखेपासून तीस दिवसांच्या आत संबंधित अपील प्राधिकाऱ्याकडे अर्ज फेटाळण्याच्या आदेशाविरुद्ध अपील दाखल करता येईल.

(२) अपील प्राधिकारी, ज्या कारणावरून अपील दाखल करण्यात आले असेल ती कारणे तपासून पाहील आणि आणखी दस्तऐवज मिळविल किंवा मागविल, आणि आवश्यक वाटेल तर सक्षम प्राधिकाऱ्याचा आणखी अभिलेख मागविल आणि तीन महिन्यांच्या कालावधीच्या आत अपील प्राधिकारी त्याबाबतीत योग्य व उचित वाटतील असे आदेश काढील.

(३) अपील प्राधिकारी, अर्जदारास त्याचे म्हणणे ऐकून घेण्याची उचित संधी देईल. त्यानंतर त्याला योग्य वाटेल असा आदेश काढील.

(४) अपील प्राधिकाऱ्याने, अशा तऱ्हेने काढलेल्या आदेशाची एक प्रत अर्जदारास आणि आदेशानुसार कारवाई करण्याच्या निदेशासह संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यास पाठविल.

९. **तपासणी समितीच्या बैठकी आणि गणपूर्ती.**---(१) कोणतीही सुनावणी करण्यासाठी किंवा निर्णय घेण्यासाठी बैठकीस एकूण पाच सदस्यांपैकी पुढील तीन सदस्यमिळून अनुसूचित जमात प्रमाणपत्र तपासणी समितीची गणपूर्ती होईल :---

(१) अध्यक्ष किंवा उपाध्यक्ष

(२) सदस्य-सचिव

(३) अन्य कोणताही सदस्य.

(२) एका विशिष्ट बैठकीत चार सदस्य उपस्थित असतील आणि समान संख्येतील सदस्यांची दोन भिन्न मते असतील तर प्रकरण निर्णयासाठी पूर्ण समितीसमोर ठेवण्यात येईल.

(३) बहुमताने घेतलेला निर्णय समितीचा निर्णय असेल.

(४) तपासणी समिती महिन्यातून कमीत कमी एकदा बैठक घेईल.

१०. **दक्षता पथकाची रचना**—राज्यशासन, चौकशी करण्यासाठी प्रत्येक अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीला सहाय्य करण्यासाठी दक्षता पथकाची स्थापना करील त्यात,—

(एक) वरिष्ठ पोलीस उप-अधीक्षक ;

(दोन) पोलीस निरीक्षक ; (निरीक्षकांची संख्या प्रकरणांच्या संख्येवर अवलंबून असेल)

(तीन) पोलीस निरीक्षकांना सहाय्य करण्यासाठी पोलीस शिपाई ;

(चार) संशोधन अधिकारी.

शालेय व गृह चौकशी करून आणि नियम १२ च्या पोट-नियम (२) अन्वये तपासणी समितीने दिलेल्या निर्देशानुसार इतर चौकशी करून पोलीस कर्मचारीवर्ग सामाजिक दर्जाच्या दाव्यासंबंधी तपास करील.

११. **तपासणी समितीने अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करणे.**---(१) सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडून अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळाल्यानंतर, अधिनियमाच्या कलम-३ मध्ये नमूद केलेल्या प्रयोजनांकरिता अनुसूचित जमातींसाठी असलेले लाभ किंवा सवलतींचा फायदा घेऊ इच्छिणारी कोणतीही व्यक्ती, अशा प्रमाणपत्राच्या तपासणीसाठी आणि वैधता प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी संबंधित तपासणी समितीकडे नमुना-"इ" मध्ये अर्ज करील.

(२) अर्जदार त्याच्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राच्या तपासणीसाठी त्याच्या अर्जासोबत पुढील दस्तऐवज सादर करील :—

(क) **मूळ दस्तऐवज.**---(एक) एका सांक्षांकित प्रतीसह, अर्जदाराचे मूळ अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र ;

(दोन) **नमुना-**"फ" मधील शपथपत्र ;

(ख) **अर्जदाराच्यासंदर्भातील दस्तऐवजांच्या सांक्षांकित प्रती.**—

(एक) प्राथमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र

(दोन) शाळा प्रवेशाच्या नोंदवहीचा उतारा

(तीन) जन्म नोंदवहीचा उतारा

(ग) **वडिलांबाबतचे दस्तऐवज---**

(एक) जन्मनोंदवहीचा उतारा

(दोन) प्राथमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र

(तीन) शाळा प्रवेश नोंदवहीचा उतारा

(चार) अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र

(पाच) वडील सेवेत असल्यास, सेवा पुस्तकाच्या ज्या पृष्ठांवर धर्म व जमातीची नोंद असेल त्या पृष्ठांचा उतारा

(सहा) वडील अशिक्षित असल्यास, अर्जदाराच्या वडिलांच्या बाजूकडील वयस्क रक्तसंबंधित नातेवाईकाचे प्राथमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र आणि शाळा प्रवेश नोंदवहीचा उतारा

(घ) **अन्य दस्तऐवज.**---(एक) जन्म नोंदवही, ७/१२ चा उतारा, विक्री विलेख इत्यादी सारखा महसुली अभिलेख

(दोन) त्याच्या अनुसूचित जमातीसंबंधीच्या दाव्याच्या पुष्टयर्थ असलेले अन्य कोणतेही संबंधित दस्तऐवज

(तीन) अनुसूचित जमातीच्या दाव्याच्या पुष्टयर्थ अर्जदाराच्या जवळच्या ज्या नातेवाईकांची वैधता प्रमाणपत्रे सादर केली आहेत त्यांची शपथपत्रे.

(३) अर्जदार, तपासणी समितीला छाननी करण्यासाठी जेव्हा जेव्हा आवश्यक असेल तेव्हा मूळ प्रमाणपत्रे आणि दस्तऐवज सादर करील.

१२. **तपासणी समितीने अनुसरावयाची कार्यपद्धती.**---(१) अर्ज मिळाल्यानंतर तपासणी समिती किंवा तिने प्राधिकृत केलेली व्यक्ती अर्जाची, अर्जातील माहितीची आणि दस्तऐवजांची छाननी करील आणि अर्ज मिळाल्याची पोच देईल. सदस्य-सचिव, तपासणीसाठी मिळालेल्या अर्जाची अध्यक्षाने विहित केलेल्या नोंदवहीत नोंद घेईल.

(२) अर्जदाराने सादर केलेल्या लेखी पुराव्याबाबत तपासणी समितीचे समाधान झाले नाही तर, तपासणी समिती ते अर्ज शालेय, गृह आणि इतर चौकशी करण्यासाठी दक्षता पथकाकडे पाठविल.

(३) दक्षता अधिकारी, अर्जदाराच्या निवासाच्या स्थानिक ठिकाणी आणि तो ज्या ठिकाणी राहात असेल त्या मूळ ठिकाणी आणि नेहमीच्या राहाण्याच्या ठिकाणी किंवा स्थलांतराबाबतीत, तो राहात असलेल्या ज्या मूळ ठिकाणाहून त्याने स्थलांतर केले असेल अशा नगरात किंवा शहरात किंवा गावाच्या ठिकाणी जाईल.

(४) दक्षता अधिकारी, अर्जदार किंवा त्याचे आईवडील किंवा यथास्थिती, त्याचे पालक यांच्याकडून दावा केलेल्या सामाजिक दर्जाची व्यक्तिश: तपासणी करील आणि सर्व वस्तुस्थितीची माहिती गोळा करील.

(५) दक्षता पथक, अर्जदाराच्या जमातीची तपासणी करण्यासाठी अर्जदाराच्या आई-वडिलांची किंवा पालकांची किंवा अर्जदाराचीसुध्दा तपासणी करील.

(६) चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर, दक्षता पथक त्यांचा अहवाल तपासणी समितीला सादर करील, तपासणी समिती, दक्षता पथकाने सादर केलेल्या अहवालाची छाननी करील.

(७) दक्षता पथकाचा अहवाल अर्जदाराच्या बाजूने असेल आणि अर्जदाराचा दावा खरा व सत्य असल्याबाबत तपासणी समितीची खात्री पटल्यास, तपासणी समिती **वैधता प्रमाणपत्र** देऊ शकेल. वैधता प्रमाणपत्र नमुना-"ग" मध्ये देण्यात येईल.

(८) दक्षता पथकाचा अहवाल आणि इतर उपलब्ध दस्तऐवजांच्या आधारावर अर्जदाराने केलेल्या दाव्याबाबत तपासणी समितीचे समाधान झाले नाही तर, समिती, अर्जदारास कारणे दाखवा नोटीस देईल आणि दक्षता अधिकाऱ्याच्या अहवालाची एक प्रतही पोच देय नोंदणी डाकेने पाठविल. आवश्यक असेल तर संबंधित विभाग प्रमुखालाही एक प्रत पाठविल. नोटिशीमध्ये दर्शविण्यात येईल की, अभिवेदन किंवा उत्तर कोणतेही असल्यास ते नोटीस मिळाल्याच्या तारखेपासून पंधरा दिवसांच्या आत द्यावे आणि कोणत्याहीबाबतीत, हा कालावधी नोटीस मिळाल्याच्या तारखेपासून तीस दिवसांहून अधिक असणार नाही. अर्जदाराने, कालमर्यादा स्थगित करण्यासाठी किंवा ती वाढविण्यासाठी विनंती केल्यास अशा प्रकरणी त्याला वाजवी कालमर्यादा देण्यात येईल.

(९) (क) व्यक्तिश: म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर दाव्याच्या खरेपणाविषयी तपासणी समितीचे समाधान झाल्यास **नमुना-"ग"**मध्ये वैधता प्रमाणपत्र देण्यात येईल.

(ख) व्यक्तिश: म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर दाव्याच्या खरेपणाविषयी आणि अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राच्या अचूकतेविषयी तपासणी समितीचे समाधान झाले नाही तर, ती प्रमाणपत्र रद्द करण्यात आल्याचा आदेश काढील आणि प्रमाणपत्र जप्त करील आणि हे, समुचित प्राधिकाऱ्यास नोंदवहीत आवश्यक त्या नोंदी घेण्यासाठी आणि आवश्यक ती पुढील कारवाई

करण्यासाठी कळविल. त्यानंतर अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्रावर ''रद्द आणि जप्त करण्यात आले'' असा शिक्का मारण्यात येईल.

१३. **संबंधित तपासणी समितीने दाखल करावयाची तक्रार.**---संबंधित तपासणी समितीने किंवा त्या प्रयोजनार्थ, तपासणी समितीने यथोचितरित्या; प्राधिकृत केलेल्या अन्य कोणत्याही अधिकाऱ्याने, ज्याने हेतूपुरस्सर जमातीचे प्रमाणपत्र, जो हक्कदार नाही अशा अर्जदारास दिले असेल अशा संबंधित अधिकाऱ्याविरुद्ध, अधिनियमाच्या कलम १३ पोट-कलम (२) अन्वये, राज्य शासनाच्या पूर्व मान्यतेने त्याला त्याचे म्हणणे मांडण्याची संधी दिल्यानंतर अपराधाची न्यायचौकशी करण्याची अधिकारिता असलेल्या एखाद्या फौजदारी न्यायालयात तक्रार दाखल करता येईल.

१४. **प्रमाणित प्रती.**---अर्जावरून तपासणी समितीच्या निर्णयाच्या प्रमाणित प्रती समितीचे पूर्ण समाधान झाल्यास संबंधित व्यक्तीस (उमेदवारा व्यतिरिक्त) पुरविण्यात येतील.

१५. **वैधता प्रमाणपत्राची दुसरी प्रत देण्यासाठी कार्यपद्धती.**---मूळ वैधता प्रमाणपत्र गहाळ झाल्यास, चोरीला गेल्यास किंवा आग, पूर, भूंकप इत्यादिसारख्या नैसर्गिक आपत्तींमुळे नष्ट झाल्यास मूळ अभिलेखांची छाननी केल्यानंतर, नवीन कार्यपद्धतीनुसार, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती लॅमिनेट केलेले दुसरे वैधता प्रमाणपत्र देईल. यथोचितरित्या शपथबद्ध केलेल्या शपथपत्रासह वैधता प्रमाणपत्राची दुसरी प्रत मिळावी यासाठी अर्ज करण्यात येईल. अशा प्रमाणपत्रावर **''दुसरी प्रत''** असा स्पष्टपणे उल्लेख केलेला असेल.

१६. **सक्षम प्राधिकाऱ्याने आणि अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने अभिलेख जतन करणे.**---(१) (क) सक्षम प्राधिकारी, अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्रांचा अभिलेख खालीलप्रमाणे जतन करील :—

(एक) देण्यात आलेल्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची एकत्रित नोंदवही---कायमस्वरुपी

(दोन.) व्यक्तिगत प्रकरण — दहा वर्षे

(ख) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीच्या कार्यालयात तपासणी केलेल्या प्रकरणांचे अभिलेख खालीलप्रमाणे जतन करण्यात येतील.---

(एक) प्रकरण नोंदवह्या	कायमस्वरुपी
(दोन) व्यक्तिगत प्रकरणांचा अभिलेख	तीस वर्षे
(तीन) अन्य कोणताही अभिलेख	दहा वर्षे.

नमुना " अ "

[नियम ३ (१) पाहा]

अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्जाचा नमुना

प्रति

जिल्हाधिकारी किंवा
उप विभागीय अधिकारी (महसूल)
किंवा
उप जिल्हाधिकारी (प्राधिकृत).

विषय.—अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत.

महोदय,

मी खाली सही करणार .... अर्ज करतो/करते की, माझ्या स्वत:साठी, माझ्या मुलां/मुलींसाठी अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची आवश्यकता असल्याने माझ्या जमातीच्या दाव्याच्या पुष्ट्यर्थ मी पुढील माहिती सादर करीत आहे :---

१. (अ) अर्जदाराचे पूर्ण नाव :
सध्याचा पत्ता :
गावाचे नाव :
तहसील व जिल्हा :
डाक कार्यालयाचे नाव :
(ब) सध्याचा व्यवसाय :
(क) परंपरागत व्यवसाय :

२ (अ) वडिलांचे पूर्ण नाव व पूर्ण पत्ता (वडील हयात नसल्यास, त्यांच्या निवासस्थानाचा शेवटच्या ठिकाणाचा पत्ता) :
(ब) सध्याचा व्यवसाय :
(क) परंपरागत व्यवसाय :

३. (अ) (एक) अनुसूचित जमातीचे नाव :
(दोन) पोट-जमात

(ब) (एक) मातृ-भाषा :
(दोन) बोली-भाषा

४. प्रमाणपत्राची आवश्यकता असलेल्या व्यक्तीबाबतची माहिती. :

(अ) अर्जदाराचे मूळ गाव (ठिकाण)/तहसील/जिल्हा (६ सप्टेंबर, १९५० रोजी किंवा त्या विशिष्ट जमातीच्या अधिसूचनेच्या दिनांकास जेथे अर्जदाराचे कुटुंब राहात होते ते ठिकाण.) :

(ब) जर व्यक्ती तिच्या मूळ गावाव्यतिरिक्त इतर गावात (निवासस्थानाच्या सर्वसाधारण ठिकाणी) राहात असल्यास, त्या गावाचे नाव :

(क) मूळ गाव सोडल्याचे वर्ष :

(ड) मूळ गाव सोडल्याची कारणे (म्हणजे शिक्षण, नोकरी इत्यादी). :

(ई) सध्याच्या गावातील वास्तव्याची कारणे (म्हणजे शिक्षण, नोकरी इत्यादी). :

(फ) जन्म ठिकाण :

(ग) जेथे त्याने/तिने शिक्षण घेतले त्या प्राथमिक शाळेचे नाव-गाव तहसील, जिल्हा. :

(ह) जेथे त्याने/तिने शिक्षण घेतले त्या माध्यमिक शाळेचे/ महाविद्यालयाचे नाव-गाव, तहसील, जिल्हा. :

५. (१) त्याच्या अनुसूचित जमातीच्या दाव्याच्या पुष्ट्यर्थ पुरावा :

(अ) (एक) अर्जदाराचा, त्याच्या/तिच्या वडिलांचा किंवा वडिलांच्या बाजूकडील वयस्क नातेवाईकाचा जन्म नोंदवहीतील उतारा. :

(दोन) अर्जदाराचा, उपलब्ध असल्यास त्याच्या वडिलांचा किंवा आजोबांचा प्राथमिक शाळा प्रवेश नोंदवहीतील उतारा. :

(तीन) अर्जदाराचा व त्याच्या/तिच्या वडिलांचा प्राथमिक शाळा सोडल्याचा दाखला.

(ब) अशा अनुसूचित जमातीच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापूर्वी अनुसूचित जमातीच्या व निवासस्थानाच्या सर्वसाधारण ठिकाणासंबंधी लेखी पुरावा. :

(क) अर्जदाराचे वडील किंवा रक्ताचे नातेवाईक शासनाच्या सेवेत किंवा इतर कोणत्याही सेवेत असल्यास, त्यांचा जमातीचा उल्लेख असलेला सेवा अभिलेखातील (पुस्तकातील) उतारा :

(ड) अनुसूचित जमाती छाननी समितीकडून दिलेले अर्जदाराच्या वडिलांचे किंवा काकांचे किंवा वडिलांच्या बाजूकडील इतर कोणत्याही वयस्क नातेवाईकांचे असल्यास, वैधता प्रमाणपत्र. :

(ई) असल्यास, महसूली अभिलेख किंवा ग्रामपंचायतीतील अभिलेख. :

(फ) असल्यास, इतर संबंधित लेखी पुरावा :

(२) अतिरिक्त माहिती :

(अ) अर्जदाराचे नातेवाईक राहात असलेल्या ५ गावांची नावे. :

(ब) अनुसूचित जमातीच्या देवदेवतांची नावे :

(क) ज्या व्यक्तीने धर्मांतर केले असेल ती व्यक्ती धर्मांतरापूर्वी पूजा करीत असलेल्या देवदेवतांची नावे. :

६. अर्जदाराच्या वडिलांचे/आजोबांचे मूळ गाव, तहसील व जिल्हा. :

७. असल्यास, अर्जदाराच्या मूळ गावासंबंधीचा पुरावा :

८. (अ) वडिल किंवा जवळचे नातेवाईक यांनी अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र किंवा शासकीय सवलती घेतल्या आहेत काय ? :

(ब) नमुना अ-१ मधील अर्जासोबत जोडावयाचे शपथपत्र. :

९. (अ) अर्जदाराने अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्रासाठी सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे पूर्वी अर्ज केलेला आहे काय ? (महाराष्ट्र राज्यातील किंवा इतर राज्यातील सक्षम प्राधिकारी धरून). :

केला असल्यास, कोणाकडे व केव्हा ? (प्रत जोडावी).

(ब) छाननी समितीकडून देण्यात आलेले अर्जदाराच्या वडिलांचे किंवा वडिलांच्या बाजूकडील इतर कोणत्याही वयस्क नातेवाईकांचे वैधता प्रमाणपत्र. :

तसे असल्यास कोणाला व केव्हा देण्यात आले (सत्य प्रत जोडावी).

मी, शपथपूर्वक असे घोषित करतो/करते की, या अर्जात माझ्याकडून देण्यात आलेली माहिती खरी आहे. नंतर ती, खोटी असल्याचे आढळून आल्यास, भारतीय दंड संहितेची कलमे १९३(२), १९९ व २०० यांच्या तरतुदींनुसार माझ्यावर खटला भरण्यात येईल व तदनुसार शिक्षा करण्यात येईल, याची मला जाणीव आहे.

आपला,

ठिकाण ....

(अर्जदाराची सही)

दिनांक ....

नमुना " अ-१ "

[नियम ३ (२) पाहा]

अर्जदाराने अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र मिळण्याबाबतच्या अर्जासोबत सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे सादर करावयाचे शपथपत्र

मी, श्री./श्रीमती/कुमारी ...., श्री. .... यांचा मुलगा/मुलगी, वय .... वर्ष, व्यवसाय .... राहणार .... तहसील ...., जिल्हा .... महाराष्ट्र राज्य खालीलप्रमाणे गांभीर्यपूर्वक प्रतिज्ञा करतो की---

मी, ... या अनुसूचित जमातीचा आहे. मी .... धर्माचा आहे. माझे निवासाचे मूळ ठिकाण .... तहसील ...., जिल्हा .... हे आहे.

मी, महाराष्ट्र राज्यात किंवा इतर कोणत्याही राज्यात अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज केलेला आहे/केलेला नाही; मला अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आलेले आहे/देण्यात आलेले नाही.

*माझ्या वडिलांच्या बाजूकडील कोणत्याही नातेवाईकास महाराष्ट्र राज्यात किंवा इतर कोणत्याही राज्यात अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळालेले आहे/नाकारण्यात आलेले आहे.

*माझ्या वडिलांच्या बाजूकडील

(१) ....

(२) .... या माझ्या जवळच्या नातेवाईकांस मिळालेले वैधता प्रमाणपत्र अर्जासोबत जोडलेले आहे. उक्त व्यक्ती नात्याने माझे .... आहे.

अर्जात व या शपथपत्रात दिलेली माहिती माझ्या संपूर्ण माहितीप्रमाणे व विश्वासाप्रमाणे वस्तुस्थितीवर आधारित व अचूक आहे.

सही ....

....

(अर्जदाराचे नाव)

*लागू नसेल ते खोडावे.

नमुना " ब "

[नियम ४(४) पाहा]

सक्षम प्राधिकाऱ्याने ठेवावयाच्या अर्जाच्या नोंदवहीचा नमुना

अनु-क्रमांक	अर्ज केलेल्या व्यक्तीचे नाव	तहसील/ जिल्हा	अर्ज मिळाल्याचा दिनांक	निर्णयाचा दिनांक (दिल्याचा/ नाकारल्याचा)	अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राचा क्रमांक व दिनांक	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)

नमुना " क "

[नियम ४(६) व ५(२) (अ) व (ब) पाहा]

अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राचा नमुना

(महाराष्ट्राच्या सर्वसाधारण रहिवाशांकरिता)

अनुक्रमांक..................

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री./श्रीमती/कुमारी..
हे श्री.. यांचा मुलगा/मुलगी,
.......................गांव/शहर*, ...जिल्हा/विभाग*, ...
राज्यातील असून क्रमांक .... वर असलेल्या .... जमातीचे आहेत,
जी खालील आदेशान्वये अनुसूचित जमात म्हणून ओळखली जाते.

संविधान (अनुसूचित जमाती) आदेश, १९५०.

(अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमातींची यादी (फेरबदल) आदेश, १९५६, मुंबई पुनर्रचना अधिनियम, १९६० याद्वारे सुधारणा केल्याप्रमाणे)

"अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती आदेश (सुधारणा) अधिनियम, १९७६ (१९७६ चा क्र.१०८)

"अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती आदेश (सुधारणा) अधिनियम, २००२ (२००३ चा क्र.१०)

२. श्री./श्रीमती/कुमारी*...आणि त्याचे/तिचे कुटुंब हे..............................राज्याच्या..............................जिल्ह्यातील/विभागातील* .... गावाचे/शहराचे * सर्वसाधारण रहिवाशी आहेत.

महाराष्ट्र राज्यातील एका जिल्ह्यातून दुसऱ्या जिल्ह्यात स्थलांतर केलेल्या अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तीबाबत लागू.

महाराष्ट्र राज्यातील एका जिल्ह्यातून दुसऱ्या जिल्ह्यात स्थलांतर केलेल्या अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तींना खालीलप्रमाणे लागू.

३. हे प्रमाणपत्र, ...यांनी (सक्षम प्राधिकाऱ्याचे नांव), श्री./श्रीमती/ कुमारी*..यांचे वडील श्री. ...., गाव/नगर * ...., जिल्हा/विभाग*.............................. महाराष्ट्र राज्य यांना क्रमांक .... दिनांक .... रोजी दिलेल्या प्रमाणपत्राच्या आधारावर देण्यात येत असून महाराष्ट्र राज्यात ती क्रमांक ....वर अनुसूचित जमात म्हणून ओळखली जाते.

सही..............................

(नाव..............................)

पदनाम..............................

ठिकाण

दिनांक

(कार्यालयाची मोहोर)

---

* कृपया लागू नसेल तो मजकूर खोडावा.

टीप : येथे वापरण्यात आलेल्या "सर्वसाधारण रहिवासी" या संज्ञेला लोकप्रतिनिधीत्व अधिनियम, १९५० याच्या कलम २० मध्ये जो अर्थ असेल तोच असेल.)

नमुना " क-१ "

[नियम ५ (१) (क) पाहा]

दुसऱ्या राज्यातून महाराष्ट्र राज्यात स्थलांतर केलेल्या व्यक्तींसाठी अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राचा नमुना

अनुक्रमांक

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री./श्रीमती/कुमारी...हे श्री. ....यांचा/यांची मुलगा/मुलगी, गाव/शहर*, ...जिल्हा/विभाग*, ..., राज्य/संघराज्य*.................................... या क्षेत्रातील असून क्रमांक ....वर असलेल्या जमातीचे आहेत जी खालील आदेशान्वये अनुसूचित जमात म्हणून ओळखली जाते—

संविधान (अनुसूचित जमाती) आदेश, १९५०.

संविधान (अनुसूचित जमाती) (संघराज्य) आदेश, १९५१.

(अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमातींची यादी (फेरबदल) आदेश, १९५६, मुंबई पुनर्रचना अधिनियम, १९६०, पंजाब पुनर्रचना अधिनियम, १९६६, हिमाचल प्रदेश राज्य अधिनियम, १९७०, उत्तर-पूर्व क्षेत्र (पुनर्रचना) अधिनियम, १९७१, अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती आदेश (सुधारणा) अधिनियम, १९७६ (१९७६ चा क्र.१०८) याद्वारे सुधारणा केल्याप्रमाणे).

अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती आदेश (सुधारणा) अधिनियम, १९७६ याद्वारे सुधारणा केल्याप्रमाणे संविधान (अंदमान आणि निकोबार बेट) अनुसूचित जमाती आदेश, १९५९.

संविधान (दादरा आणि नगर हवेली) अनुसूचित जमाती आदेश, १९६२

संविधान अनुसूचित जमाती (उत्तर प्रदेश) आदेश, १९६७

संविधान (गोवा, दमण आणि दिव) अनुसूचित जमाती आदेश, १९६८

संविधान (नागालँड) अनुसूचित जमाती आदेश, १९७०

संविधान (सिक्कीम) अनुसूचित जमाती आदेश, १९७८

अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती आदेश (सुधारणा) अधिनियम, २००२ (२००३ चा क्र.१०).

२. हे प्रमाणपत्र, ...यांनी (सक्षम प्राधिकाऱ्याचे नाव), श्री./श्रीमती/ कुमारी*... यांचे वडील श्री. ...., गाव/नगर`* ...., जिल्हा/विभाग* ...., राज्य/संघराज्यक्षेत्र*...................................... यांना क्रमांक ...., दिनांक .... रोजी दिलेल्या प्रमाणपत्राच्या आधारावर देण्यात येत असून राज्य / संघराज्य क्षेत्रात ती क्र. .... वर अनुसूचित जमात म्हणून ओळखली जाते.

सही ....

(नाव ....)

पद..

(कार्यालयीन मोहोर)

ठिकाण

दिनांक

राज्य..

---

* लागू नसेल ते खोडावे.

कृपया विनिर्दिष्ट राष्ट्रपती आदेश उद्धृत करावा.

टीप.—येथे वापरलेल्या ''सर्वसाधारण रहिवासी'' या शब्द प्रयोगाचा, लोकप्रतिनिधीत्व अधिनियम, १९५० च्या कलम २० मध्ये जो अर्थ असेल तोच अर्थ असेल.

नमुना " ड "

[नियम ६ (१) पाहा]

देण्यात आलेली अनुसूचित जमातीची प्रमाणपत्रे दर्शविणा-या सक्षम प्राधिकाऱ्याने ठेवावयाच्या नोंदवहीचा नमुना

जिल्ह्याचे नाव ....

सक्षम प्राधिकाऱ्याचे नाव ....

अनु-क्रमांक	गाव/ तहसील	ज्याला जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे त्या व्यक्तीचे नाव	अर्जाच्या नोंदवहीतील अर्जदाराचा अनुक्रमांक	पत्ता	अनुसूचित जमात प्रमाणपत्र क्रमांक	जमातीचे नाव	अनुसूचित जमातींच्या यादीतील अनुक्रमांक	अनुसूचित जमात प्रमाणपत्र दिल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)

नमुना " इ "

[नियम ११ (१) पाहा]

अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यासाठी; अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे सादर करावयाच्या अर्जाचा नमुना

प्रति,
उप संचालक (संशोधन) तथा सदस्य-सचिव,
अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती,
.... विभाग ....

विषय.---अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्याबाबत.

महोदय,

मी, खाली सही करणार ....यासाठी माझ्या अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्राची (दावा) तपासणी करण्याची विनंती करीत आहे. मी, माझ्या अनुसूचित जमातीच्या दाव्या पुष्ट्यर्थ पुढील माहिती आणि दस्तऐवज सादर करीत आहे. मूळ प्रमाणपत्र त्याची तपासणी झाल्यानंतर कृपया मला परत करावे.

(१)	अर्जदाराचे संपूर्ण नाव	:
	सध्याचा पत्ता	:
	गाव/नगर/शहर/तहसील व जिल्हा आणि टपाल कार्यालयाचे नाव दूरध्वनी क्रमांक	:
(२)	अर्जदाराच्या वडिलाचे संपूर्ण नाव आणि कायमचा पत्ता (वडील हयात नसतील तर, त्यांच्या शेवटच्या निवासस्थानाचा पूर्ण पत्ता नमूद करणे)	:
(३)	अर्जदाराच्या वडिलांचा सध्याचा व्यवसाय, पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक.	:
(४)	वडील नोकरी करीत असतील तर त्यांचे पद आणि दूरध्वनी क्रमांकासह नोकरीचा पत्ता.	:

(५) वडिलांचे शिक्षण :

(६) कुटूंबाचा परंपरागत व्यवसाय :

(७) अर्जदाराने दावा केलेली अनुसूचित जमात/पोटजमात/जमातीचा भाग किंवा गट :

(८) (अ) अर्जदाराची मातृभाषा :

(ब) बोलीभाषा :

(क) देव/देवी :

(ड) अर्जदाराच्या नातेवाईकांची/जमातीतील व्यक्तींची पाच आडनावे :

(९) (अ) अर्जदाराचे मूळ ठिकाण, पोस्ट, तहसील, जिल्हा :

(ब) त्याने ते ठिकाण सोडले असेल तर ते कधी व कोणी सोडले तसेच त्याचे कारण :

(क) ठिकाणाचे नाव (दि.६.९.१९५० रोजी अर्जदाराचे वडील/आजोबा जेथे राहत होते ते गाव/नगर/शहर, तालुका आणि जिल्हा) :

(१०) (अ) अर्जदार सध्याच्या ठिकाणी केव्हापासून राहत आहे आणि त्याने त्याचे मूळ ठिकाण सोडल्याची कारणे. :

(ब) सध्या मूळ ठिकाणी कोण राहात आहे त्याचा पत्ता व दुरध्वनी क्रमांक :

(क) मूळ गावी घर,जमीन आहे का ? :

(ड) जमीन असल्यास ७/१२ चा उतारा आहे का,महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ याच्या कलम ३६, ३६-क अन्वये जमिनीची नोंद घेण्यात आली आहे का ? :

(११) अर्जदाराने ज्या प्राधिकाऱ्याकडून त्याचे अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र घेतले तो प्राधिकारी आणि प्रमाणपत्राचा क्रमांक व दिनांक. :

(१२) अर्जदाराने ज्या दस्तऐवजांच्या आधारे सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र मिळविलेले आहे तो दस्तऐवज. :

(१३) अर्जदार ज्या विद्याशाखेत सध्या शिकत आहे त्या शाखेचे नाव, वर्ष, शैक्षणिक संस्थेचे नाव, दूरध्वनी क्रमांकासहित तिचा पत्ता. :

(१४) अर्जदाराने ज्या शैक्षणिक संस्थेत शिक्षण घेतले/शिक्षण घेत आहे त्याबाबतची माहिती :—

		शैक्षणिक संस्थेचे नाव व पत्ता	शिक्षणाचा कालावधी
(अ) प्राथमिक शिक्षण (इयत्ता पहिलीपासूनची उचीत माहिती देणे)	:		
(ब) माध्यमिक शिक्षण	:		
(क) महाविद्यालयीन शिक्षण	:		

(१५) अर्जदाराचे वडिल ज्या शैक्षणिक संस्थेत शिकत होते त्याची माहिती:—

शिक्षणाचे टप्पे	शैक्षणिक संस्थेचे नाव व पत्ता	शिक्षणाचा कालावधी
(अ) प्राथमिक शिक्षण (इयत्ता पहिलीपासूनची माहिती देणे)		
(ब) माध्यमिक शिक्षण		
(क) महाविद्यालयीन शिक्षण		

(१६) (अ) अर्जदाराच्या कुटूंबातील ज्यांनी शिक्षण घेतले असेल त्या सदस्यांची नावे (म्हणजेच वडील, काका, मोठा भाऊ, बहीण, सख्ये काका) :

(ब) उपरोक्त सदस्यांपैकी कोणत्याही व्यक्तीने अनुसूचित जमात प्रमाणपत्र मिळविले आहे का आणि ते अनुसूचित जमातीच्या लाभाचा फायदा घेत आहेत का, जर होय तर केव्हापासून आणि कसे. :

(१७) (अ) यापूर्वी कुटूंबातील कोणत्याही सदस्याच्या अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यात आली होती का, जर होय, तर कुटूंबातील सदस्याचे नाव, त्याचे अर्जदाराशी नाते आणि तपासणी का व केव्हा करण्यात आली. :

(ब) वैधता प्रमाणपत्र मिळविले असल्यास, त्याचा क्रमांक व दिनांक (प्रत जोडणे) :

(१८) नोकरीच्या कारणास्तव अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राची (दावा) पडताळणी करावयाची असल्यास, अर्जदाराच्या नियुक्ती प्राधिकाऱ्याचे पद, पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक नमूद करणे. :

(अ) निवड केल्याचा दिनांक :

(ब) सेवेत रुजू झाल्याचा दिनांक :

(क) पदोन्नती मिळाली असल्यास, पदोन्नतीचा दिनांक :

(ड) सध्याच्या कार्यालयाचा पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक :

(१९) निवडणूकीच्या कारणास्तव अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राची (दावा) पडताळणी करावयाची असल्यास, निवडणूकीची माहिती देणे. :

(अ) निवडणूकीचा प्रकार, ठिकाण, तालुका, जिल्हा :

(ब) निवडणूकीचा दिनांक :

(क) मतदार संघाचे नाव व क्रमांक :

(२०) पुढील दस्तऐवज जोडण्यात यावेत. आवश्यक (मूळ प्रमाणपत्र व त्याच्या साक्षांकित प्रती)

(अ) मूळ दस्तऐवज---

(१) साक्षांकित प्रतीसह अर्जदाराचे अनुसूचित जमात प्रमाणपत्र :

(२) शपथपत्र :

(ब) अर्जदाराबाबतच्या दस्तऐवजाच्या सांक्षाकित प्रती :

तपशील		जोडण्यात आले आहेत/नाहीत
(१) अर्जदाराचे प्राथमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र	:	
(२) शाळा प्रवेश नोंदवहीचा उतारा	:	
(३) जन्म व मृत्यू नोंदवहीचा उतारा	:	

(क) अर्जदाराच्या वडिलांबाबतच्या दस्तऐवजाच्या सांक्षांकित प्रती---

(१) प्राथमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र	:	
(२) शाळा प्रवेश नोंदवहीचा उतारा	:	
(३) जन्म व मृत्यू नोंदवहीचा उतारा	:	
(४) विहित नमुन्यातील अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र.	:	
(५) सेवेत असल्यास, त्याच्या सेवा पुस्तकात अनुसूचित जमात दर्शविणाऱ्या पहिल्या पृष्ठाचा/पृष्ठांचा उतारा.	:	
(६) वडिल अशिक्षित असतील तर अर्जदाराच्या सख्ख्या वयस्क रक्ताचे नाते असलेल्यांचे प्राथमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र आणि शाळा प्रवेश नोंदवहीचा उतारा.	:	

(ड) अन्य दस्तऐवज—

(१) जन्म नोंदवही, विक्री विलेख (सेल डीड), ७/१२ चा उतारा इत्यादि सारखे महसूली अभिलेख.	:	
(२) अर्जदाराच्या अनुसूचित जमात दाव्याच्या पुष्ठ्यर्थ, ज्याचे वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यात आले आहे अशा वडिलांच्या बाजूकडील जवळच्या नातेवाईकाचे शपथपत्र.	:	

(३) अर्जदाराने पित्याच्या बाजूकडील कोणतेही प्रमाणपत्र वैध किंवा अवैध ठरविले असल्यास त्याच्या तपशिलासह त्याबाबतीतील माहिती नमूद करणारे, रीतसर करुन दिलेले शपथपत्र. :

(४) अर्जदाराच्या अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राच्या (दावा) पुष्ठयर्थ, अन्य कोणतेही संबंधित पुरावे/दस्तऐवज. :

वरीलपैकी कोणताही दस्तऐवज उपलब्ध नसल्यास, तो दस्तऐवज उपलब्ध नसल्याची कारणे नमूद करणे.

मी, पडताळणी करण्यासाठीच्या अर्जासोबत, मूळ दस्तऐवज आणि वरीलप्रमाणे त्याच्या साक्षांकित प्रती सादर करीत आहे. मी शपथपूर्वक असे लेखी जाहीर करतो की, मी अर्जात भरलेली माहिती माझ्या संपूर्ण माहितीप्रमाणे व विश्वासानुसार सत्य व अचूक आहे.

ठिकाण : आपला,

दिनांक :

(अर्जदाराची सही)

(अर्जदाराच्या वडिलांची/पालकांची सही)

नमुना " फ "

[नियम ११(२) (अ) पाहा]

अर्जदाराने अनुसूचित जमात प्रमाणपत्राच्या पडताळणीसाठी केलेल्या अर्जाच्या नमुन्यासोबत छाननी समितीला सादर करावयाचे शपथपत्र.

मी, ...,
श्री. .... यांचा मुलगा/मुलगी/पत्नी
वय .... वर्षे .... व्यवसाय .... राहणार
.... तहसिल .... जिल्हा ....
महाराष्ट्र राज्य, याद्वारे प्रतिज्ञापूर्वक पुढीलप्रमाणे कथन करतो की—

मी, ... या अनुसूचित जमातीचा आहे. मी .... धर्माचा आहे. .... यांनी दि. .... रोजी दिलेल्या क्रमांक .... च्या माझ्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राच्या पडताळणीसाठी मी अर्ज केलेला आहे.

*माझ्या वडिलांच्या बाजूकडील कोणत्याही नातेवाईकाचे अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडून कधीही अवैध ठरलेले नाही.

*अर्जासोबत माझ्या वडिलांच्या बाजूकडील पुढील नातेवाईकांचे वैध/अवैधतेसंबंधीचे दस्तऐवज जोडत आहे.

(१) ....

(२) ....

ज्या नातेवाईकांची वैधता प्रमाणपत्रे या अर्जासोबत जोडली आहेत त्यांच्याशी असलेले, वर नमूद केलेले, नाते दर्शविणारा वंशवृक्ष.

अर्जासोबत जे कोणतेही दस्तऐवज जोडण्यात आले आहेत आणि अर्जामध्ये ज्या प्रकारची माहिती मी पुरविलेली आहे ती माझ्या संपूर्ण माहिती व विश्वासानुसार सत्य व अचूक आहे.

सही ....

....

(अर्जदाराचे नाव)

---

*लागू नसेल ते खोडावे.

सत्यमेव जयते

नमुना " ग "

[नियम १२ (७) व १२ (९) (अ) पहा]

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,

महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

अनुसूचित जमात प्रमाणपत्र तपासणी समिती

................विभाग.................

वैधता प्रमाणपत्र

अनुक्रमांक ....

प्रकरण क्रमांक .... दिनांक ....

दस्तऐवज व संबंधित वस्तुस्थिती यांचा विचार केल्यानंतर असे प्रमाणित करण्यात येते की श्री./श्रीमती/कु. .... हे/ह्या .... या अनुसूचित जमातीचे आहेत. म्हणून तपासणी समितीकडून त्याचे/तिचे .... क्रमांक असलेले दिनांक .... चे .... जिल्हाधिकारी/उप-विभागीय अधिकारी/ उप जिल्हाधिकारी/कार्यकारी दंडाधिकारी .... जिल्हा यांनी दिलेले अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र वैध ठरले आहे.

(नाव ....)

मोहोर

सदस्य सचिव व उपसंचालक (संशोधन)

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

एम. रमेशकुमार,

शासनाचे सचिव.

TRIBAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai-400 032, dated the 4th June 2003.

NOTIFICATION

MAHARASHTRA SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES, (VIMUKTA JATIS), NOMADIC TRIBES, OTHER BACKWARD CLASSES AND SPECIAL BACKWARD CATEGORY (REGULATION OF ISSUANCE AND VERIFICATION OF) CASTE CERTIFICATE ACT, 2000.

No. STC-1001/C.R. 27(Part-II)/D.X.—Whereas, under Government Notification, Tribal Development Department No. STC-1001/C.R. 27 (Part II)/D.X., dated the 21st December 2001, a draft of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Rules, 2001 was published in the *Maharashtra Government Gazette*, Extraordinary dated the 26th December 2001, Part IV-B, at pages 43 to 56, for calling suggestions and objections in respect of the provisions of the draft rules from the public, as required by sub-section (*1*) of section 18 of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 (Mah.XXIII of 2001) ;

And Whereas, having regard to the peculiar procedure required to be followed by the Scrutiny Committees for verification of Scheduled Tribes certificates in respect of Scheduled Tribes listed in the first Presidential Order dated the 6th September 1950 under Article 342 of the Constitution of India and as amended by Parliament, from time to time, notifying list of the Scheduled Tribes in respect of State of Maharashtra; the State Government has decided to frame separate rules for issuance and verification of Scheduled Tribes certificates under the said section 18 of the said Act ;

And Whereas the State Government has considered all objections and suggestions received by the Commissioner, Tribal Research and Training Institute, Pune, in respect of the said preliminary draft and has finalised the draft of the Maharashtra Scheduled Tribes (Regulation of Issuance and Verification of) Certificate Rules, 2003 ;

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by sub-section (*1*) of section 18 of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 (Mah. XXIII of 2001), and of all other powers enabling it in that behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules for regulating the issuance and verification of Scheduled Tribe Certificates to the persons belonging to the Scheduled Tribes, namely :—

1. *Short title and commencement*.- (*1*) These rules may be called the Maharashtra Scheduled Tribes (Regulation of Issuance and Verification of) Certificate Rules, 2003.

(2) They shall come into force on the date of publication of the notification in the *Official Gazette*.

2. *"Definitions"*.—(1) In these rules, unless the context otherwise requires,—

(*a*) " Act " means the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 (Mah. XXIII of 2001) ;

(*b*) " Appellate Authority " means an officer or an Authority specified by the Government, by notification in the *Official Gazette*, issued under sub-section (*1*) of section 5 of the Act, to hear and decide appeals against the Order of rejection of the application for issuance of Scheduled Tribes Certificate by the Competent Authority ;

(*c*) " applicant " means a person who makes an application for obtaining a Scheduled Tribe Certificate or for verification of such Certificate ;

(*d*) " Form " means a Form appended to these rules ;

(*e*) " Presidential Order " means the Order issued by the President of India under Article 342 of the Constitution of India and as amended by Parliament, from time to time, notifying the list of the Scheduled Tribes in respect of the State of Maharashtra ;

(*f*) " relative " means a blood relative from paternal side of the applicant ;

(g) " Scheduled Tribe Certificate " means a certificate issued by the Competent Authority indicating therein the Scheduled Tribe to which the applicant belongs ;

(h) " Validity Certificate " means a Certificate issued by the Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee validating the Scheduled Tribe Certificate issued by the Competent Authority.

(2) Words and expressions used in these rules but not defined shall have the same meanings respectively assigned to them in the Act.

3. *Procedure for obtaining Scheduled tribe certificate from the Competent Authority.*—(1) A person who claims to belong to any of the Scheduled Tribes and accordingly desires to have a Scheduled Tribe Certificate shall submit his application in Form A to the Competent Authority.

(2) The applicant shall file with the application an affidavit in Form A-1 duly sworn before the authorised Officer or a Court, mentioning,—

(a) particulars of the Scheduled Tribe, tribal community, part or group of tribe, which he claims to belong to ;

(b) religion ;

(c) the place from which he originally hails ;

(d) whether he had applied for grant of Scheduled Tribe Certificate in the State of Maharashtra or in any other State ;

(e) whether any Sheduled Tribe Certificate was issued or refused to any of his near relatives in the State of Maharashtra or in any other State ;

(3) The applicant shall furnish the attested copies of the following documents with his application for obtaining the Scheduled Tribe Certificate and shall produce the originals thereof, on demand, by the Competent Authority :—

(a) (i) extract of the Birth Register in respect of applicant, his father or elderly relatives from paternal side ;

(ii) extract of the Primary School Admission Register of the applicant, his father or grand father, if available ; and

(iii) Primary School leaving certificate of the applicant and his father ;

(b) documentary evidence in regard to the Scheduled Tribe and ordinary place of residence prior to the date of notification of such Scheduled Tribe ;

(*c*) an extract of service record (book) mentioning the Tribe of the applicant's father or blood relatives who are in Government or any other services ;

(*d*) validity certificate, if any, of the father or real uncle or any other elderly relatives from paternal side of the applicant granted by the Scrutiny Committee ;

(*e*) revenue record or village panchayat record if any; and

(*f*) other relevant documentary evidence, if any.

(4) If the applicant is unable to produce any one or more of the documents mentioned in clauses *(a)* to *(f)*, in such cases, the applicant shall state reasons therefor in his affidavit and the Competent Authority may consider the same and after conducting enquiry as he deems fit, shall decide the claim on merit.

4. *Procedure to be followed by Competent Authority for grant of certificate or rejection of application for Scheduled Tribe Certificate.*—(1) The Competent Authority shall have jurisdiction to issue Scheduled Tribes Certificate in respect of an applicant who himself or whose father/grand father was ordinarily residing within the territorial jurisdiction of that Competent Authority on the date of notification of the Presidential Order scheduling that particular Tribe.

(2) In case the applicant or his father/grand father was not ordinary resident of any place within the jurisdiction of that Competent Authority, temporary residence of applicant for the purposes of service, employment, education or confinement in jail etc. within the territorial jurisdiction of the Competent Authority, shall not confer jurisdiction on that Competent Authority to issue Scheduled Tribe Certificate.

(3) On receipt of the application under section 3 of the Act, the Competent Authority shall ensure that the applicant has furnished complete information in all respects and shall give the acknowledgment with the date of receipt of the application alongwith the list of documents furnished by the applicant with the application.

(4) The Competent Authority shall maintain a register of such applications in Form B.

(5) The Competent Authority shall scrutinise the claim of the applicant and shall satisfy himself about the genuineness of the claim.

(6) The Competent Authority shall verify the documents with the original documents and if satisfied about the correctness of the information, documents and evidence furnished by the applicant he shall issue the Scheduled Tribe Certificate in **Form C** within fifteen days from the date of receipt of the duly completed application.

(7) The lists of the applicants to whom the Scheduled Tribe Certificates have been issued or, as the case may be, rejected, during a month, shall be displayed on the notice board of the office of the Competent Authority by the 5th day of the next succeeding month and certificate to that effect shall be recorded in the register.

(8) Each such certificate shall bear,—

(a) Serial number of the Scheduled Tribe Certificate issued by the Competent Authority ;

(b) Signature and official seal of the Competent Authority ;

(c) Serial number of the Scheduled Tribe mentioned in the list of the Presidential Order as well as title of the Order ;

(d) Name and designation of the officer, acting as the Competent Authority, below his signature ;

(e) Date and place of issuance of Certificate ;

(9) If the Competent Authority is not satisfied with the claim of the applicant on the scrutiny of evidence produced, the Authority may, after recording reasons therefor, order a further enquiry as he deems fit. For conducting the inquiry, the Competent Authority shall issue a notice, giving a clear fifteen days period from the date of issue of the notice, to the applicant or any other person concerned for attending the enquiry proceedings.

(10) Where a person on whom a notice is served under sub-rule *(9)* by the Competent Authority fails to appear before it, on the date mentioned therein, the Competent Authority shall give one more opportunity to him and then decide the application as well as objections raised, if any, on merits of the case.

(11) Where the applicant fails to appear before the Competent Authority, the Competent Authority shall complete the enquiry within a period of thirty days from the date of the order of enquiry.

(12) After considering the evidence produced by the applicant or any other person on his behalf, and the statement of the applicant and after taking into account the material gathered by the Competent Authority, if the

Competent Authority is satisfied about the genuineness of the claim, he shall grant the Scheduled Tribe Certificate to the applicant within a period of forty-five days from the date of the application. In case the authority is not satisfied, he may reject the application after recording reasons therefor.

(13) In case of the rejection of the application, the Competent Authority shall give a copy of the Order, free of cost, immediately, after passing of the Order, to the applicant and obtain an acknowledgement thereof. The Competent Authority shall specifically state below the operative part of the Order, that the applicant has a right to appeal and shall mention about the Appellate Authority and the period of limitation for appeal.

5. *Grant of Scheduled Tribe Certificate to migrated persons.*—(1) *Migration from other States to Maharashtra State* :—*(a)* The Competent Authority, if satisfied, may issue Scheduled Tribe Certificate, in FORM C 1 to an applicant who has migrated to Maharashtra State from any other State or Union Territory, on production of the Scheduled Tribe Certificate issued to his father or grandfather by the concerned Competent Authority of that State.

(b) If the Competent Authority feels that before issuing such a Scheduled Tribe Certificate a detailed enquiry is necessary, he may do so through the applicant's State of origin.

(c) A Scheduled Tribe Certificate holder who has migrated to Maharashtra from the State of his origin for the purpose of seeking education, employment etc., will be deemed to be a Scheduled Tribe of the State of his origin and will be entitled to derive benefits from the State of his origin and not from the State of Maharashtra.

Explanation .—For the purpose of sub-rule *(1)*, "Migrant from other State" means—

(i) a person who has migrated to Maharashtra State from any other State/Union Territory on or after the First Presidential Order i.e. 6th September 1950 ;

(ii) a person whose tribe is scheduled as a Scheduled Tribe in his original State, but not in Maharashtra State and the person whose tribe is scheduled as Scheduled Tribe in Maharashtra State as well as in his original State having his ordinary residence on the date of the notification

of Presidential Order scheduling his tribe has been in the State/Union Territory other than Maharashtra would both be treated as migrants.

(2) Migration from one district to another district or from the jurisdiction of one Competent Authority to another within the State,—

(a) The Competent Authority if satisfied may issue Scheduled Tribe Certificate in Form C to an applicant who has migrated from one district to another district or from the jurisdiction of one Competent Authority to another, within the State, on production of the Scheduled Tribe Certificate issued to his father or grandfather, by the concerned Competent Authority of that district.

(b) The Competent Authority shall issue Scheduled Tribe Certificate in Form C to an applicant of other district from which he had migrated to the present place, on the production of the Sheduled Tribe Certificate issued to his father or grandfather by the then Competent Authority of the district of his father or grandfather's origin at the time of passing of the first Presidential Order dated the 6th September 1950 or thereafter, for Scheduled Tribes.

Explanation.—For the purpose of this sub-rule " Migrant within the State " means—(*i*) the persons who have migrated from one district to another district or from the jurisdiction of one Competent Authority to another within the State on or after the first Presidential Order dated the 6th September 1950 for Scheduled Tribes and whose parents had been the ordinary residents of Maharashtra State.

(*ii*) in the case of persons born after the first Presidential Order dated 6th September 1950, the place of ordinary residence for the purpose of acquiring Scheduled Tribes status, shall be the place of permanent abode of their father, grandfather at the time of the notification of the Presidential Order for Scheduled Tribes.

(3) The provisions of sub-rules (9) to (13) of rule 4 shall *mutatis mutandis* apply in respect of the rejection of application of a migrated person.

6. *Maintenance of record by the Competent Authority.*—(1) The Competent Authority shall maintain a register, in Form D, of the Scheduled Tribes Certificates issued by him.

(2) The Competent Authority shall forward an extract of the register of the Scheduled Tribe Certificates issued for each calendar month to the following authorities before the 5th day of the next following month, namely :—

(a) The Commissioner/Director, Tribal Research and Training Institute, Maharashtra State, Pune ;

(b) The concerned Scrutiny Committee ;

(c) Collector of the concerned District ;

(d) Office of the *Tahsildar* ;

(3) The register of the Scheduled Tribe Certificates so maintained by the Competent Authority shall be open for inspection by the general public.

7. *Complaints* .—(1) Any complaint or allegation that a person to whom a Scheduled Tribe Certificate has been issued, is not belonging to that tribe shall be enquired into by the concerned Scrutiny Committee.

(2) The concerned Scrutiny Committee shall decide all such complaints within a period of six months from the date of receipt of the complaint. The decision of the Scrutiny Committee shall be communicated to the Competent Authority who has issued the said Scheduled Tribe Certificate for taking suitable action against the applicant.

(3) The Scrutiny Committee shall also communicate the decision of the Committee to the Divisional Commissioner about the wrongful issuance of the Scheduled Tribe Certificate for initiating necessary action against the issuing officer under the relevant disciplinary rules.

8. *Appellate Authority.*— (1) If the application for grant of Scheduled Tribe Certificate is rejected by the Competent Authority, the applicant may prefer an appeal against the order of rejection to the respective Appellate Authority within a period of thirty days from the date of the rejection order.

(2) The Appellate Authority shall examine the grounds on which the appeal is filed and also receive or call for further documents and call for further record of the Competent Authority if considered necessary, and pass such orders within a period of three months as the Appellate Authority considers fit and proper in the matter.

(3) The Appellate Authority shall pass order as deems fit after giving the applicant proper opportunity of being heard.

(4) A copy of the order so passed by the Appellate Authority shall be communicated to the applicant, and to the concerned Competent Authority with a direction to take action as per the order.

9. *Meetings and Quorum of Scrutiny Committee.*—(1) The quorum of Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee for any hearing or sitting for decisions shall be of the following three members out of the total five members :—

(1) Chairman or Vice Chairman
(2) Member Secretary
(3) any other Member.

(2) If in a particular sitting, four members are present and two different opinions are formed by equal number of members, the matter may be placed before the full Committee for decision.

(3) A majority decision shall be the judgement of the Committee.

(4) The Scrutiny Committee shall meet at least once in a month.

10. *Constitution of Vigilance Cell.*—The State Government shall constitute a vigilance cell to assist each Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee for conducting enquiry which shall consist of,-

(i) A Senior Deputy Superintendent of Police;

(ii) Police Inspector (number of Inspectors depending upon the number of cases);

(iii) Police Constables to assist the Police Inspector;

(iv) Research Officer.

The police personnel shall investigate into the social status claims by conducting school and home inquiries and other enquiry as per the reference made by the Scrutiny Committee under sub-rule (2) of rule 12.

11. *Verification of Schedule Tribe Certificate by Scrutiny Committee.*—(1) After obtaining the Scheduled Tribe Certificate from the Competent Authority, any person desirous of availing of the benefits or concessions provided to the Scheduled Tribes for the purposes mentioned in section 3 of the Act shall make an application well in advance in Form E to the concerned Scrutiny Committee for the verification of such Certificate and issue of validity certificate.

(2) The applicant shall submit the following documents with his application for verification of his Scheduled Tribe Certificate :—

(*a*) *Original documents.*—(*i*) the original Scheduled Tribe Certificate of the applicant alongwith one attested copy ;

(*ii*) an affidavit in Form F ;

(*b*) Documents of which, only attested copies are to be submitted in respect of applicant—

(*i*) Primary School leaving certificate.

(*ii*) An extract of school admission register.

(*iii*) An extract of birth register.

(*c*) Documents in respect of father,—

(*i*) An extract of birth register.

(*ii*) Primary school leaving certificate.

(*iii*) Extract of school admission register.

(*iv*) Scheduled Tribe Certificate.

(*v*) If a father is in service, the extract of the pages of the service record (book) which contain religion and tribe entry.

(*vi*) If a father is illiterate, the primary school leaving certificate of the real elderly blood relatives of the paternal side of the applicant and extract of school admission register.

(*d*) Other documents,—

(*i*) Revenue record like, birth register, extract of 7/12, Sale Deed etc.

(*ii*) Any other relevant documents in support of his Scheduled Tribe claim.

(*iii*) Affidavits of the near relatives whose Validity Certificates are submitted in support of the Scheduled Tribe claim of the applicant.

(3) The applicant shall submit original certificates and documents for verification whenever required by the Scrutiny Committee.

12. *Procedure to be followed by Scrutiny Committee.*—(1) On receipt of the application, the Scrutiny Committee or a person authorised by it shall scrutinise the application, verify the information and documents furnished by the applicant, and shall acknowledge the receipt of the application. The Member Secretary shall register the application, received for verification, in the register prescribed by the Chairman.

(2) If the Scrutiny Committee is not satisfied with the documentary evidence produced by the applicant the Scrutiny Committee shall forward the applications to the Vigilance Cell for conducting the school, home and other enquiry.

(3) The Vigilance Officer shall go to the local place of residence and original place from which the applicant hails and usually resides, or in case of migration, to the town or city or place from which he originally hailed from.

(4) The Vigilance Officer shall personally verify and collect all the facts about the social status claimed by the applicant or his parents or the guardian, as the case may be.

(5) The Vigilance Cell shall also examine the parents or guardian or the applicant for the purpose of verification of their Tribe, of the applicant.

(6) After completion of the enquiry, the Vigilance Cell shall submit its report to the Scrutiny Committee who will in turn scrutinise the report submitted by the Vigilance Cell.

(7) In case the report of Vigilance Cell is in favour of the applicant, and if the Scrutiny Committee is satisfied that the claim of the applicant is genuine and true, the Scrutiny Committee may issue the validity certificate. The validity certificate shall be issued in Form G.

(8) If the Scrutiny Committee, on the basis of the Vigilance Cell report and other documents available, is not satisfied about the claim of the applicant, the Committee shall issue a show cause notice to the applicant and also serve a copy of the report of the Vigilance Officer by registered post with acknowledgment due. A copy shall also be sent to the Head of the Department concerned, if necessary. The notice shall indicate that the representation or reply, if any, should be made within fifteen days from the date of receipt of the notice and in any case not more than thirty days from the date of receipt of the notice. In case the applicant requests for adjournment or extension of the time-limit, reasonable time, may be granted.

(9) *(a)* After personal hearing if the Scrutiny Committee is satisfied regarding the genuineness of the claim, Validity Certificate shall be issued in Form G.

(b) After personal hearing, if the Scrutiny Committee is not satisfied about the genuineness of the claim and correctness of the Scheduled Tribe Certificate, it shall pass an order of cancellation and of confiscation of the

Certificate and communicate the same to the Competent Authority for taking necessary entries in the register and for further necessary action. The Scheduled Tribe Certificate shall then be stamped as " cancelled and confiscated ".

13. *Complaint to be filed by the concerned Scrutiny Committee.*—The concerned Scrutiny Committee or any other officer duly authorised by the Scrutiny Committee for this purpose shall, file a complaint with the previous sanction of the State Government under sub-section (2) of section 13 of the Act against the officer concerned who has intentiona ly issued a tribe certificate to which the applicant was not entitled, after giving him an opportunity of being heard, in a criminal court having jurisdiction to try the offence.

14. *Certified Copies.*—Certified copies of the decision of the Scrutiny Committee can be supplied on application to the concerned person (other than candidate) after due Satisfaction of the Committee.

15. *Procedure for issuance of duplicate copy of Validity Certificate.*—If the original Validity Certificate is lost or stolen or destroyed by natural calamities like fire, flood, earthquake etc. a duplicate laminated Validity Certificate as per new procedure shall be issued by the Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee after verification of original record. The application for issuance of duplicate copy of validity certificate shall be made alongwith an affidavit duly sworn. Such certificate shall be clearly marked as " Duplicate. "

16. *Preservation of record by Competent Authority and by the Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee.*—(1)*(a)* The Competent Authority shall preserve the record of Scheduled Tribe Certificates as mentioned below,—

(i) Consolidated register of issuance of Scheduled Tribe Certificate.	.. Permanent record
(ii) Individual case ..	.. Ten years.

(b) Case record of the verification cases shall be preserved in the Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee office, in the manner specified below—

(i) case registers	.. Permanent record.
(ii) Individual case record	.. Thirty years.
(iii) Any other record	.. Ten years.

FORM " A "

[*See* Rule 3 (1)]

Application Form of obtaining Scheduled Tribe Certificate

To,
The Collector
or
Sub Divisional Officer (Revenue)
or
Deputy Collector (authorised)

Subject :—Application for obtaining a Scheduled Tribe Certificate.

Sir,

I, the undersigned ....request for a Scheduled Tribe Certificate for myself, my son/daughter. I am submitting following information and documents in support of my Tribe claim —

1. (*a*) Full name of the applicant :
Present Address :
Name of the village :
Tahsil & District :
Name of the Post office :
(*b*) Present Occupation :
(*c*) Hereditary Occupation :

2. (*a*) Full name of the father & full address (if not alive, address of his last residence) :
(*b*) Present Occupation :
(*c*) Hereditary Occupation :

3. (*a*) (*i*) Name of the Scheduled Tribe :
(*ii*) Sub Tribe :
(*b*) (*i*) Mother tongue :
(*ii*) Dialect. :

4. Information of the person for whom the certificate is required—

(*a*) Original village (Place) / Tahsil/ District of the person (where the applicant's family was residing on 6th September 1950 or on the date of notification of that particular tribe.) :

(*b*) Name of the village, if a person is residing in the village other than his original village (ordinary place of residence). :

(*c*) Year of leaving the original village :

(*d*) Reasons for leaving the original village (i.e. education, employment etc.) :

(*e*) Reasons for residing in present village (i.e. education, employment etc.) :

(*f*) Place of birth :

(*g*) Name of the primary school – Village, Tahsil, District where he/ she studied. :

(*h*) Name of the secondary school / college – Village, Tahsil, District where he/she studied. :

5. Evidence in support of his Scheduled Tribe claim—

(*a*) (*i*) Extract of the birth register in respect of applicant, his father or elderly relatives from paternal side. :

(*ii*) Extract of the Primary School Admission Register of the applicant, his father or grandfather, if available. :

(*iii*) Primary School Leaving Certificate of the applicant and his father. :

(*b*) Documentary evidence in regard to the Scheduled Tribe and ordinary place of residence prior to the date of notification of such Scheduled Tribe. :

(*c*) An extract of service record (book) mentioning tribe of the applicant's father or blood relatives who are in Government or any other services if any, mentioning Scheduled Tribe. :

(*d*) Validity Certificate, if any, of the father or real uncle or any other elderly relatives from paternal side of the applicant granted by the Scrutiny Committee. :

(*e*) Revenue record or village panchayat record, if any. :

(*f*) Other relevant documentary evidence, if any.

(2) Additional information—

(*a*) 5 names of the villages where applicant's relatives reside. :

(*b*) Names of the deities and gods/ goddesses of the Scheduled Tribe. :

(*c*) In case of a person converted to another religion, the names of Gods and Goddesses worshiped by him prior to conversion. :

6. The applicant's father's/grand father's original village, tahsil and district. :

7. The evidence of the applicant's original village, if any. :

8. (*a*) Whether the father or close relatives obtained the Scheduled Tribe certificate or avail the Government facilities. :

   (*b*) The affidavit attach herewith in Form A-1. :

9. (*a*) Whether the applicant has applied to the Competent Authority previously for Scheduled Tribe Certificate (including in Maharashtra State or competent authority of other State). :

   If so, to whom and when (Enclose a copy).

   (*b*) Whether a Validity Certificate of the father or any other elderly relatives from paternal side of the applicant granted by the Scrutiny Committee, :

   If so, to whom and when (Enclose a true copy).

I declare on oath that the information furnished by me in this application is correct and I am aware that if later on, it is found to be incorrect, I will be prosecuted under the provisions of sections 199, 200 and 193 (2) of the Indian Penal Code and shall be punished accordingly.

Yours faithfully,

Place ....

Date .... (Signature of the Applicant)

FORM "A-1"

[*See* Rule 3 (2)]

An Affidavit to be submitted to the Competent Authority with the Application Form to obtain a Scheduled Tribe Certificate by the Applicant

I, ______________________________ son / daughter of ______________________________, aged ________ years, occupation ______________________________, residing at ______________________________, village ______________________________, Tahsil ______________________________, District ______________, State of Maharashtra hereby solemnly affirm as under :-

I belong to ______________________________ Scheduled Tribe. I belong to ______________ religion.

My original place of residence is ______________________________ village, ______________,Tahsil ______________, District ______________.

I have applied / not applied; granted / not granted Scheduled Tribe Certificate to this effect in the State of Maharashtra or any other State.

*No one from my relatives from paternal side have received / been refused Scheduled Tribe Certificate in the State of Maharashtra or any other State

*The Validity Certificate received by my near relative viz. (1) ______________, 2) ______________ from paternal side is enclosed with the application. The said person is my ________ in relation.

To the best of my knowledge and belief the information given in the application form and in this affidavit is based on facts and is correct.

Signature ______________________________

____

(Name of the applicant).

*Strike out which is not applicable

FORM " B "

[*See* Rule 4(4)]

Form for Register of the applications to be maintained by the Competent Authority

Serial No. (1)	Name of the person applied. (2)	Tahsil/ District (3)	Date of receipt of application (4)	Date of decision (issued/ rejected). (5)	Scheduled Tribe Certificate No. and date (6)	Remarks (7)

FORM " C "

[*See* Rule 4(6) and 5(2) (*a*) and (*b*)]

Form Of Scheduled Tribe Certificate

(For ordinary residents of Maharashtra)

Sr. No. ....

This is to certify that Shri/ Shrimati/Kumari *———————— son/ daughter* of ———————— of Village/Town* ———————— in District / Division*———————— of the State belongs to the ———————— Tribe* Sr. No. ———————— which is recognised as a Scheduled Tribe* under :—

The Constitution (Scheduled Tribes) Order, 1950.

[As amended by the Scheduled Castes/ Scheduled Tribes Lists (Modification) Order, 1956 the Bombay Reorganisation Act, 1960].

The Constitution Scheduled Castes and Scheduled Tribes Order (Amendment) Act, 1976 (No. 108 of 1976).

The Constitution Scheduled Castes and Scheduled Tribes Order (Amendment) Act, 2002 (No. 10 of 2003).

2. Shri/Shrimati/Kumari* ———————— and or his / her family ordinarily reside(s) in Village/Town* ———————— of ———————— District/Division* of the State* of ———————— .

Applicable to the Migrants within the Maharashtra State.	(Applicable in the case of Scheduled Tribes persons who have migrated from one District to another District within the Maharashtra State).

3. This certificate is issued on the basis of the Scheduled Tribe Certificate issue to Shri/Shrimati* ———————— Father of Shri / Shrimati / Kumari* ———————— of Village / Town* ———————— in District / Division*———————— of the Maharashtra State who belongs to the ———————— Tribe which is recognised as a Scheduled Tribe in the Maharashtra State issued by

the ——————————— (Name of Competent Authority) *vide* their No. ——————— dated ———————.

Seal

Signature ———————
(Name ———————)
Designation———————
(with Seal of Office)

Place ———————
Date ———————

---

* Please delete the words which are not applicable.

\# Please quote specific Presidential Order.

Note.—The term "Ordinarily reside(s)" used here will have the same meaning as in section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

FORM " C-1 "

[*See* Rule 5(1) (*a*)]

Form of Scheduled Tribe Certificate for Migrants from other State to Maharashtra State

Sr. No...............

This is to certify that Shri / Shrimati/ Kumari * ——————— ——— son/daughter* of ———————————of Village / Town*——————————— in District / Division* ——————————— of the State/Union Territory* belongs to the ——————— Tribe* Sr. No. ——————— which is recognised as a Scheduled Tribe under :—

\# The Constitution (Scheduled Tribes) Order, 1950.

\# The Constitution (Scheduled Tribes) (Union Territories) Order, 1951.

[As amended by the Scheduled Castes / Scheduled Tribes Lists (Modification) Order, 1956 the Bombay Reorganisation Act, 1960, the Punjab, Reorganisation Act, 1966, the State of Himachal Pradesh Act, 1970, the North Eastern Areas Reorganisation Act, 1971 and the Constitution Scheduled Castes and Scheduled Tribes Order (Amendment) Act, 1976 (No. 108 of 1976.]

The Constitution (Andaman and Nicobar Islands) Scheduled Tribes Order, 1959 as amended by Scheduled Castes and Scheduled Tribes Order (Amendment) Act, 1976.

The Constitution (Dadra and Nagar Haveli) Scheduled Tribes Order, 1962.

The Constitution Scheduled Tribes (Uttar Pradesh) Order, 1967.

The Constitution (Goa, Daman and Diu) Scheduled Tribes Order, 1968.

The Constitution (Nagaland) Scheduled Tribes Order, 1970.

The Constitution (Sikkim) Scheduled Tribes Order, 1978.

The Constitution Scheduled Castes and Scheduled Tribes Order (Amendment) Act, 2002 (No. 10 of 2003).

2. This certificate is issued on the basis of the Scheduled Tribe Certificate issued to Shri/Shrimati/Kumari* ______________ Father of Shri/ Shrimati/ Kumari* ______________ of Village/Town* ______________ in District/Division* ______________ of the State/Union Territory* ______________ who belongs to the ______________ Tribe* Sr. No. ______________ which is recognised as a Scheduled Tribe* in the State / Union Territory* ______________ issued by the ______________ (Name of Competent Authority) *vide* their No. ______________ dated ______________.

Seal

Signature ______________

(Name______________)

Designation ______________

(with Seal of Office)

Place ______________ State______________

Date ______________

---

* Please delete the words which are not applicable.

Please quote specific Presidential Order.

Note.—The term " Ordinarily reside(s) " used here will have the same meaning as in section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

FORM " D "

[*See* Rule 6 (1)]

Form for Register to be maintained by the Competent Authority showing Scheduled Tribe Certificates issued

Name of the District ——————————

Name of the Competent Authority ——————

Serial No.	Village, Tahsil	Name of the person to whom the caste certificate has been issued	Sr. No. of the applicant in the register of application	Address	Scheduled Tribe Certificate No.	Name of the Tribe	Sr. No. in the list of Scheduled Tribes	Date of issuance of Scheduled Tribe Certificate
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)

FORM " E "

[*See* Rule 11 (1)]

Form of application to be submitted to the Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee for verification of Scheduled Tribe Certificate

To
The Deputy Director and Member-Secretary
Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee
............................Division, ...

Subject.— Scrutiny and Verification of Scheduled Tribe Certificate.

Sir,

I, the undersigned ....want to verify a Scheduled Tribe Certificate (Claim) for .... purpose. I am submitting following information and documents in support of my Scheduled Tribe Claim. The original certificate may pleased be returned to me after its scrutiny and verification.

1. Full name of the applicant :
   Present address
   Village/Town/City, Tahsil and District :
   Name of the post office phone number :
2. Full name of the applicant's father and permanent address (In case, the father is not alive, the permanent address of the father at the time of his death to be mentioned). :
3. Present occupation of the applicant's father with address and phone number :
4. If father is serving, post held and address of the employer with phone number :
5. Father's education :
6. Family's traditional occupation :

7. Scheduled Tribe/ Sub-Tribe/Part or group of tribe claimed by the applicant :

8. (a) Applicant's mother tongue :

(b) Dialect :

(c) God/Goddess :

(d) Five surnames of the applicant's relatives / community :

9. (a) Applicant's original place, Post, Taluka, District. :

(b) If the place has been left, when, who and why it was left. :

(c) The name of the place (Village/ Town/ City, Taluka and District)/ where Applicant's father/grand-father was residing as on 6th September 1950. :

10. (a) Since when the applicant is staying at the present address and the reasons for leaving original place. :

(b) At present who is staying at the permanent place, his address and phone number. :

(c) Is there a house, land at the native place. :

(d) In case of land, does 7/12, it contain entry of under section 36, 36A of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966. :

11. The authority from whom the applicant has obtained his Scheduled Tribe certi icate, Number and date of the certificate. :

12. The documents on the basis of which the applicant has obtained Scheduled Tribe Certificate from the competent authority. :

13. Name of the faculty, year, name of the educational institution, where the applicant is presently studying, address with Phone number. :

14. Information of the educational institution where the applicant has studied.

Stages of Education	Name of the educational institution and address	Period of education
(a) Primary education (give information right from 1st std.)		
(b) Secondary education		
(c) College education		

15. Information of the educational institution where the applicant's father has studied.

Stages of Education	Name of the educational institution and address	Period of education
(a) Primary education (give information right from 1st std.)		
(b) Secondary education		
(c) College education		

16. (a) Names of the members of the applicant's family (i.e. father, uncle, elder brother, sister, real uncle), who have taken education. :

(b) Out of the above member has any one obtained scheduled tribe certificate and have they availed the benefits of the scheduled tribe ? If yes, when and how. :

17. (a) Is Scheduled Tribe certificate of any member of the family has been :

verified before this ? if yes, name of the family member, relation with the applicant and when and for what, the verification was done.

(b) If validity certificate has been obtained, give it's number and date.(enclose a copy). :

18. If the Scheduled Tribe Certificate (claim) is to be verified for the purpose of service give the designation of the appointing authority of the applicant, address and phone number.—

(a) Date of selection :

(b) Date of joining the service :

(c) Date of promotion, if promoted :

(d) Address and phone number of the present office :

19. If the Scheduled Tribe Certificate (claim) is to be verified for the purpose of the election, give the information of election—

(a) Type of election & Place. Taluka, District. :

(b) Date of election :

(c) Name and number of the constituency.

20. Following documents (original certificate and its attested copies) should be enclosed—

(a) Original documents —

(1) Scheduled Tribe Certificate of the applicant with attested copy. :

(2) Affidavit. :

(b) Attested copies of following document in respect of applicant —

Particulars	Whether enclosed Yes / No
(1) Applicant's primary school leaving certificate	
(2) An extract of school admission register	
(3) An extract of birth and death register.	

(c) Attested copies of following document in respect of applicant's father—

(1) Primary school leaving certificate

(2) An extract of school admission register.

(3) An extract of birth and death register

(4) Scheduled Tribe Certificate in the prescribed form

(5) If in service, extract of first page/pages of his service record (book) showing his Scheduled Tribe.

(6) If father is illiterate, the primary school leaving certificate of the real elderly blood relatives of the applicant and extract of school admission register.

(d) Other documents—

(1) Revenue record like, an extract of 7/12, birth register, Sale Deed etc.

(2) An affidavits of the near relatives from the paternal side whose validity certificate are submitted in support of the

Scheduled Tribe claim of the applicant.

(3) An affidavit duly executed by the applicant stating the information about any certificate of the paternal side held valid or invalid with details thereof.

(4) Any other relevant evidence/ documents, in support of the applicant's Scheduled Tribe Certificate (claim).

If any one of the above document is not available, state reasons for non-availability of the documents —

____

____

____

____

____

____

I have submitted the original documents and their attested copies as above, along with the application for verification. I declare on oath, in writing that the information furnished in the application form by me is true and correct to the best of my knowledge and belief.

Place :

Date :

Yours,

(applicant's signature)

(Signature of the applicant's father/guardian)

FORM "F"

[*See* Rule 11 (2) (*a*)]

An affidavit to be submitted to the Scrutiny Committee with the form of application for verification of Scheduled Tribe Certificate by the applicant

I, ———————————————— son / daughter/ wife of ———————— aged —— years, occupation ———————————————, residing at ——————————————— village, ——————— Tahsil ——————— District, State of Maharashtra hereby solemnly affirm as under :—

I belong to ——————— Scheduled Tribe. I belong to ——————— religion. I have applied for verification of my Scheduled Tribe Certificate No.———————, dated ———— issued by the ———————.

*No Scheduled Tribe Certificate any of my relatives from paternal side is ever held invalid by the Scrutiny Committee.

*The documents regarding validation / invalidation of following relatives from paternal side are enclosed with application —

(1) ————————————————

(2) ————————————————

A genealogical tree showing the relation with the relative whose validity certificates are enclosed to the application and mentioned above.

Whatever the documents have been furnished alongwith an application form and in kind of information furnished in the application form by me, are true and correct to the best of my knowledge and belief.

Signature ————————

————————————

(Name of the applicant)

---

* Strike out which is not applicable.

सत्यमेव जयते

FORM " G "

[*See* Rule 12 (7)and 12 (9) (*a*)]

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

TRIBAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

TRIBAL RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE

MAHARASHTRA STATE, PUNE

SCHEDULED TRIBE CERTIFICATE SCRUTINY COMMITTEE

DIVISION

CERTIFICATE OF VALIDITY

Sr. No. ....

Case No. .... Date

After considering the documents and associated facts, it is certified that Shri/Smt/Kum. ————————————————————

————————————————belongs to the ————————————

———————————————————————— Scheduled Tribe.

Therefore, his/her Scheduled Tribe certificate bearing No. ———————— ———————— dated ———————— issued by the Collector / Sub Divisional Officer/ Deputy Collector / Executive Magistrate ———— ———————— District ———————— is held VALID by the Scrutiny Committee.

Seal

(Name________________________)
Member-Secretary and
Deputy Director (Research)

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

M. RAMESHKUMAR,
Secretary to Government.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

असा. क्र. १६१ रजिस्टर्ड नं. टीईसीएच/४७-३०३/एमबीआय/२००३-०५

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

सोमवार, जून २३, २००३/आषाढ २, शके १९२५

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

आदिवासी विकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २३ जून २००३

शुध्दिपत्र

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २०००.

क्रमांक एसटीसी. १००१/प्र.क्र.२७(भाग-२)/का.१०.—**महाराष्ट्र शासन राजपत्र,** भाग चार-ब, असाधारण, दिनांक ५ जून २००३ मध्ये पृष्ठ क्रमांक ५९८ ते ६२७ वर प्रसिद्ध झालेली आदिवासी विकास विभागाची अधिसूचना क्रमांक एसटीसी-१००१/ प्र.क्र.२७(भाग २) /का.१०, दिनांक ४ जून २००३ मधील पृष्ठ क्रमांक ५९९ वर महाराष्ट्र अनुसूचित

जमातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम, २००३ च्या नियम १ मधील पोट-नियम (२) ऐवजी खालीलप्रमाणे वाचावे :—

''(२) ते, **शासन राजपत्रात** अधिसूचना प्रकाशित झाल्याच्या दिनांकास अंमलात येतील."

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

स. नु. गावीत
शासनाचे उप सचिव.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

असा. क्र. १३९ रजिस्टर्ड नं. टीईसीएच/४७-३०३/एमबीआय/२००३-०५

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

गुरुवार, जून ५, २००३/ज्येष्ठ १५, शके १९२५

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

आदिवासी विकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ४ जून २००३

अधिसूचना

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २०००.

क्रमांक एसटीसी. १००१/प्र.क्र.२७ (भाग-२)/का.१०.—महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (२००१ चा महा. २३) याच्या

कलम २ च्या खंड (ख) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे जिल्हाधिकाऱ्यांकडून प्राधिकृत करण्यात येईल अशा उप विभागीय अधिकारी (महसूल) किंवा यथास्थिती, उप जिल्हाधिकारी यांना उक्त अधिनियमाच्या प्रयोजनासाठी " सक्षम प्राधिकारी " म्हणून नियुक्त करीत आहे आणि त्यांच्या अधिकारितेखालील त्या त्या क्षेत्रांसाठी अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यासाठी त्यांना प्राधिकार देत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

एम. रमेशकुमार,
शासनाचे सचिव.

आदिवासी विकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ४ जून २००३

अधिसूचना

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २०००.

क्रमांक एसटीसी. १००१/प्र.क्र.२७(भाग-२)/का.१०.—महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (२००१ चा महा. २३) याच्या कलम ५ च्या पोट-कलम (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे अनुसूचित जमातीच्या जातीच्या प्रमाणपत्रासंदर्भात " अपील प्राधिकरण " म्हणून त्या त्या महसूल विभागासाठी नियुक्त केलेल्या तपासणी समितीला विनिर्दिष्ट करीत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

एम. रमेशकुमार,
शासनाचे सचिव.

आदिवासी विकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ४ जून २००३

अधिसूचना

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २०००.

क्रमांक एसटीसी. १००१/प्र.क्र.२७ (भाग-२)/का.१०.—महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (२००१ चा महा. २३) याच्या कलम ६ च्या पोट-कलम (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून महाराष्ट्र शासन, याद्वारे उक्त अधिनियमाच्या प्रयोजनासाठी सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेल्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यासाठी " तपासणी समिती " पुढीलप्रमाणे असेल :—

(१) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, ठाणे.—

१	आयुक्त/संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे . .	अध्यक्ष
२	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे . .	उपाध्यक्ष
३	उप संचालक (संशोधन) . .	सदस्य-सचिव
४	वरिष्ठ संशोधन अधिकारी . .	सदस्य
५	संशोधन अधिकारी . .	सदस्य

(२) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक.—

१	आयुक्त/संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे . .	अध्यक्ष
२	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक . .	उपाध्यक्ष
३	उप संचालक (संशोधन) . .	सदस्य- सचिव
४	वरिष्ठ संशोधन अधिकारी . .	सदस्य
५	संशोधन अधिकारी . .	सदस्य

(३) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, पुणे.—

१	आयुक्त/संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे . .	अध्यक्ष
२	सह संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,पुणे . .	उपाध्यक्ष
३	उप संचालक (संशोधन) . .	सदस्य- सचिव
४	वरिष्ठ संशोधन अधिकारी . .	सदस्य
५	संशोधन अधिकारी . .	सदस्य

(४) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, औरंगाबाद.—

१ आयुक्त/संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे .. अध्यक्ष

२ सह संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे .. उपाध्यक्ष

३ उप संचालक (संशोधन) .. सदस्य- सचिव

४ वरिष्ठ संशोधन अधिकारी .. सदस्य

५ संशोधन अधिकारी .. सदस्य

(५) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, अमरावती.—

१ आयुक्त/संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे .. अध्यक्ष

२ अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती .. उपाध्यक्ष

३ उप संचालक (संशोधन) .. सदस्य- सचिव

४ वरिष्ठ संशोधन अधिकारी .. सदस्य

५ संशोधन अधिकारी .. सदस्य

(६) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर.—

१ आयुक्त/संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे .. अध्यक्ष

२ अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर .. उपाध्यक्ष

३ उप संचालक (संशोधन) .. सदस्य-सचिव

४ वरिष्ठ संशोधन अधिकारी .. सदस्य

५ संशोधन अधिकारी .. सदस्य

प्रत्येक अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचे अधिकारितेचे क्षेत्र खालीलप्रमाणे असेल :—

अनुक्रमांक	तपासणी समितीचे नाव	जिल्हा	महसूल विभाग
१	२	३	४
१	अनुसूचित जमाती तपासणी समिती, ठाणे	मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग.	कोकण विभाग
२	अनुसूचित जमाती तपासणी समिती, नाशिक	नाशिक, धुळे, नंदुरबार, जळगाव, अहमदनगर.	नाशिक विभाग
३	अनुसूचित जमाती तपासणी समिती, पुणे	पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर.	पुणे विभाग

१	२	३	४
४	अनुसूचित जमाती तपासणी समिती, औरंगाबाद	औरंगाबाद, जालना, परभणी, बीड, नांदेड, उस्मानाबाद, लातूर, हिंगोली.	औरंगाबाद विभाग
५	अनुसूचित जमाती तपासणी समिती, अमरावती	बुलढाणा, अकोला, वाशिम, अमरावती, यवतमाळ.	अमरावती विभाग
६	अनुसूचित जमाती तपासणी समिती, नागपूर	वर्धा, नागपूर, भंडारा, चंद्रपूर, गडचिरोली, गोंदीया.	नागपूर विभाग

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

एम. रमेशकुमार,
शासनाचे सचिव.

TRIBAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai- 400 032, Dated the 4th June 2003

NOTIFICATION

MAHARASHTRA SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (VIMUKTA JATIS), NOMADIC TRIBES, OTHER BACKWARD CLASSES AND SPECIAL BACKWARD CATEGORY (REGULATION OF ISSUANCE AND VERIFICATION OF) CASTE CERTIFICATE ACT, 2000.

No.STC-1001/CR-27(Part-II)/D-X.—In exercise of the powers conferred by clause (*b*) of section 2 of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 (Mah. XXIII of 2001), the Government of Maharashtra hereby appoints Sub-Divisional Officer (Revenue) or as the case may be, the Deputy Collector as may be authorised by the Collector, to be the Competent Authorities for the purpose of the said Act and hereby authorise them to issue Scheduled Tribe Certificates for the respective areas under their jurisdiction.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

M. RAMESHKUMAR,
Secretary to Government.

TRIBAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai- 400 032, Dated the 4th June 2003

NOTIFICATION

MAHARASHTRA SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (VIMUKTA JATIS), NOMADIC TRIBES, OTHER BACKWARD CLASSES AND SPECIAL BACKWARD CATEGORY (REGULATION OF ISSUANCE AND VERIFICATION OF) CASTE CERTIFICATE ACT, 2000.

No.STC-1001/CR-27(Part-II)/D-X.—In exercise of the powers conferred by sub-section (*1*) of section 5 of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 (Mah. XXIII of 2001), the Government of Maharashtra hereby specifies the Scrutiny Committee appointed for the respective revenue division to be the Appellate Authority in respect of Caste Certificates for Scheduled Tribes.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

M. RAMESHKUMAR,
Secretary to Government.

TRIBAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai- 400 032, Dated the 4th June 2003

NOTIFICATION

MAHARASHTRA SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (VIMUKTA JATIS), NOMADIC TRIBES, OTHER BACKWARD CLASSES AND SPECIAL BACKWARD CATEGORY (REGULATION OF ISSUANCE AND VERIFICATION OF) CASTE CERTIFICATE ACT, 2000.

No.STC-1001/CR-27(Part-II)/D-X.—In exercise of the powers conferred by sub-section (*1*) of section 6 of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000 (Mah. XXIII of 2001), the Government of Maharashtra hereby constitute the Scrutiny Committees and specifies the area of their jurisdiction for the purposes of the said Act as follows, namely :—

(1) The "Scrutiny Committee" for verification of Scheduled Tribe Certificates issued by the Competent Authority in respect of Scheduled Tribes, shall consist of the following members, namely :—

(1) The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Thane.—

(1) The Commissioner/Director for Tribal Research and Trainning Institute, Pune	Chairman
(2) Additional Commissioner for Tribal Development, Thane.	Vice-Chairman
(3) Deputy Director (Research) ...	Member-Secretary
(4) Senior Research Officer ...	Member
(5) Research Officer ...	Member

(2) The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Nasik.—

(1) The Commissioner/Director for Tribal Research and Trainning Institute, Pune.	Chairman
(2) Additional Commissioner for Tribal Development, Nasik	Vice-Chairman
(3) Deputy Director (Research) ...	Member-Secretary
(4) Senior Research Officer ...	Member
(5) Research Officer ...	Member

(3) The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Pune. ... Chairman

(1) The Commissioner/Director for Tribal Research and Trainning Institute, Pune.

(2) Joint Director, Tribal Research and Trainning Institute, Pune. ... Voice-Chairman

(3) Deputy Director (Research) ... Member-Secretary

(4) Senior Research Officer ... Member

(5) Research Officer ... Member

(4) The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Aurangabad

(1) The Commissioner/Director for Tribal Research and Trainning Institute, Pune. ... Chairman

(2) Joint Director, Tribal Research and Trainning Institute, Pune. ... Vice-Chairman

(3) Deputy Director (Research) ... Member-Secretary

(4) Senior Research Officer ... Member

(5) ... Member

(5) The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Amravati.

(1) The Commissioner/Director for Tribal Research and Trainning Institute, Pune. Chairman

(2) Additional Commissioner for Tribal Development, Amravati. ... Vice-Chairman

(3) Deputy Director (Research) ... Member-Secretary

(4) Senior Research Officer ... Member

(5) Research Officer ... Member

(6) The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Nagpur.

(1) The Commissioner/Director for Tribal Research and Trainning Institute, Pune. Chairman

(2) Additional Commissioner for Tribal Development, Nagpur. ... Vice-Chairman

(3) Deputy Director (Research) ... Member-Secretary

(4) Senior Research Officer ... Member

(5) Research Officer ... Member

(2) The area of jurisdiction of each Scheduled Tribe Certificate Scrutiny Committee shall be as follows, namely :—

Sr. No. (1)	Name of the Scrutiny Committee (2)	District (3)	Revenue Division (4)
(1)	The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Thane.	Mumbai City, Mumbai Suburban, Thane, Raigad, Ratnagiri, Sindhudurg.	Konkan Division
(2)	The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Nasik.	Nasik, Dhulia, Nandurbar, Jalgaon, Ahmadnagar.	Nasik Division
(3)	The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Pune.	Pune, Satara, Sangli, Solapur, Kolhapur.	Pune Division
(4)	The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Aurangabad.	Aurangabad, Jalna, Parbhani, Beed, Nanded, Usmanabad, Latur, Hingoli.	Aurangabad Division
(5)	The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Amravati.	Buldhana, Akola, Vashim, Amravati, Yawatmal.	Amravati Division
(6)	The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Nagpur.	Vardha, Nagpur, Bhandara, Chandrapur, Gadchiroli, Gondia.	Nagpur Division

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

M. RAMESHKUMAR,
Secretary to Government.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

असा. क्र. १६०

रजिस्टर्ड नं. टीईसीएच/४७-३०३/एमबीआय/२००३-०५

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

सोमवार, जून २३, २००३/आषाढ २, शके १९२५

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

TRIBAL DEVELOPMENT DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 23rd June, 2003

CORRIGENDUM

MAHARASHTRA SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (VIMUKTA JATIS), NOMADIC TRIBES, OTHER BACKWARD CLASSES AND SPECIAL BACKWARD CATEGORY (REGULATION OF ISSUANCE AND VERIFICATION OF) CASTE CERTIFICATE ACT, 2000.

No. STC. 1001/CR-27(Part-II)/D-X.—In Government Notification, Tribal Development Department, No. STC. 1001/CR-27(Part-II)/D-X, dated the 4th June 2003, published in Part - IV-B, of the *Maharashtra Government Gazette,*

Extraordinary, dated the 5th June 2003, at page 396, at entry (4), under the heading "The Scrutiny Committee for Scheduled Tribe, Aurangabad," for sub-entry (5), *read* "(5) Research Officer."

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. N. GAVIT,
Deputy Secretary to Government.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई